Ніва

БЕЛАРУСКІ ТЫДНЁВІК

№ 32 (911) ГОД XVIII БЕЛАСТОК 12 ЖНІЎНЯ 1973 г. ЦАНА 60 гр.

У дажынкавы вянок

АД САКОЛЬШЧЫНЫ

Гаворыць старшыня Прэзідыума ПРН у Саколцы, інж. Ян Зэмбовіч.

Перш за ўсё нашым падарункам у дажынкавы вянок з'яўляецца паспяхова і поўная рэалізацыя асноўных задач у развіцці сельскай гаспадаркі Сакольскага павету. Асабліва нас цешыць, што ўпершыню ўдалося нам перавысіць узровень ста кілаграмаў хімічна дзейснага рэчыва мінеральных угнаенняў у пераліку на адзін гектар землевых угоддзяў. Нашы земляробы купілі амаль 30 тыс. тон мінеральных угнаенняў. Гэта абумовіла добры ўраджай. Першыя абмалоты паказалі, што ўраджай не павінен быць горшы ад мінулагодняга, калі атрымалі мы ў сярэднім 21 цэнтнер на гектар. Бульба таксама расце выдатна. 200 цэнтнераў з гектара ў мінулым годзе і напэўна столькі ж, а то і больш будзе ў гэтым.

Сельскагаспадарчая служба Сакольскага павету ў гэтым годзе звярнула асаблівую ўвагу на хімічную прапалку пасеваў. Апырсквалі мы гербіцыдамі амаль 13 тыс. гектараў збожжа. Адначасова заахвочвалі сялян, каб замест аўса і часткова жыта сеялі больш ячменю. Чэрвеньскі сельскагаспадарчы перапіс паказаў нам, што сапраўды плошча пад ячменем намнога павялічылася, прыблізна больш чым на тысячу гектараў.

Цяпер у нас адзін толькі клопат, каб тэрмінова, старанна і без страт сабраць збожжа. Здаецца, што зрабілі мы дзеля гэтага ўсё, што толькі маглі зрабіць. Наш ПОМ атрымаў радыётэлефоны і пры іх дапамозе дыспетчар можа ў кожную хвіліну кантактавацца з рамонтнымі брыгадамі незалежна ад таго, дзе яны знаходзяцца. Маем 38 камбайнаў, а ў тым ліку 8 высокапрадукцыйных „Бізонаў". На жаль, дажджлівае надвор'е не дазваляе поўнасцю выкарыстаць сучасную тэхніку і найлепш здае экзамен традыцыйная каса, асабліва на тых палетках, дзе збожжа вылегла, а такіх, на жаль, вельмі многа.

Жніво распачалася на Сакольшчыне ў аўторак, 24 ліпеня. Пачатак далі крушынянскія сельгасгуртоўцы. Да нядзелі многія сяляне ўжо закончылі ўборку жыта. Першым зрабіў дажынкі Вацлаў Кочук з вёскі Ахрымаўцы ў Кузніцкай гміне. Гэта перадавы і актыўны селянін, між іншым, радны павятовай рады. Мае ўсе ўласныя машыны — з трактарам уключна, ужо скасіў другі пакос сена, выкупіў 50 прац. нормы мінеральных угнаенняў на наступны сельскагаспадарчы год, а цяпер уласнымі машынамі дапамагае ён у працы іншым сялянам.

Менавіта на добры прыклад такіх гаспадароў мы перш за ўсё разлічваем, змагаючыся за развіццё сельскай гаспадаркі Сакольскага павету. У адказ на заклік партыі і ўрада многія з іх абавязаліся павялічыць жывёлагадоўлю. Для прыкладу: Эдмунд Матыс з вёскі Новы Янаў ужо ў гэтым годзе дастаўіў аж 50 парсюкоў. Ежы Ваверкін з Белавусаў і Яўген Унімка з Мельнікаў абавязаліся адкарміць па 30 свіней, а Эдвард Чарэмха з вёскі Слойка — 40.



Старшыня Ян Зэмбовіч.

Свінагадоўля ў Сакольскім павеце павялічылася ў гэтым годзе амаль на 24 прац. Адначасова наглядаецца паспяховае развіццё гадоўлі кароў. Вось у першай палавіне гэтага года нашы жывёлаводы прадалі дзяржаве амаль 10 млн. літраў малака, гэта значыць на 17 прац. больш, чым у мінулым годзе. Жывёлагадоўлю ўводзім мы таксама ў пла-

Працяг на стар. 4

ДЫСКУСІЯ НАД КУЛЬТУРАЙ

НЕ СЯДЗЕЦЬ СКЛАЎШЫ РУКІ!

РАЗМОВА З НАЧАЛЬНІКАМ МЕЛЬНІЦКАЙ ГМІНЫ — ЯНАМ ЗДУНЕВІЧАМ.

— Старажытны Мельнік пры новым адміністрацыйным падзеле ў грамадскіх і гаспадарчых адносінах пайшоў на павышэнне — стаў цэнтрам даволі абшырнай гміны. Ці ў развіцці культурнага жыцця ён таксама адыгрывае вядучую ролю?

— На жаль, сучасны Мельнік знаходзіцца ў значна горшых умовах, чым, напрыклад, вёска Вілянова Мельніцкай гміны, — сцвярджае Я. Здуневіч. — Там ёсць ладны і добра абсталяваны дом культуры, а мельнічане вымушаны задавольвацца цеснай і непачэснай залай кіно „Гурнік", такой жа святліцай, няма кавярні, нават гмінная бібліятэка не мае свайго памяшкання. Самадзейны мастацкі рух, апрача Вілянова, таксама ўсё яшчэ рачкуе, нічога не рабілася і ў справе разбуджэння зацікаўлення і дапамогі народным умельцам у галіне ткацтва, разьбы, керамікі.

— Карціна не вясёлая, гэта праўда, але справы культурнага жыцця гміны напэўна блізкія Вашаму сэрцу?

— Па прафесіі я ж настаўнік! І смешна было б, калі б мяне трэба было пераконваць у вялікай ролі культуры ва ўздыме гаспадарчага і грамадскага ўзроўню жыцця ў гміне. Інтэнсіўнае культурнае жыццё нам патрэбна не менш, чым камасацыя зямлі. А ў верасні гэтага года толькі ў першых чатырох вёсках закончацца камасацыйныя працы, рэшта ж гміны гаспадарыць на адвечнай цераспалосіцы. Дагэтуляшняя адсталасць сельскай гаспадаркі, мізэрны культурны рух і адсутнасць перспектыў на палепшанне гэтага стану і было прычынай таго, што ў мінулым найбольш здольная і амбітная моладзь уцякала адсюль, шукала лепшай будучыні ў вялікіх гарадах або іншых мясцовасцях. А моладзь — гэта ж нашае сённяшняе і заўтра.

(Працяг на стар. 3)

ФЭСТЫН У ДУБЯЖЫНЕ

Дубяжынцы настараліся. А найбольш з іх Алесь Раманюк, старшыня дубяжынскага гуртка БГКТ, які тут налічвае амаль 30 чалавек. Пастараліся і паказалі, што ўмеюць яны выдатна працаваць і весела гуляць.

Ужо ля ўезду ў вёску вітаў нас 15 ліпеня гэтага года транспарант з родным беларускім тэкстам, а далей дубяжынская вуліца ўпрыгожана была нацыянальнымі сцягамі, як на вялікае свята. І сапраўды, гэтая ліпеньская, пераджніўная нядзеля сталася для дубяжынцаў непаўторным святам радасці і працы.

— Чаму гэты фэстын якраз адбываецца ў Дубяжыне? — запытаў я ў начальніка Бельскай гміны мгр інж. Ежы Каліны, калі мы на ўскраіне лясной палянкі чакалі пачатку урачыстасці. Супольна са мною яго паясненні слухалі: прадстаўнік ваяводскіх улад, кіраўнік аддзела культуры Прэзідыума ВРН у Беластоку Антоні Гжэськевіч, сакратар Галоўнага праўлення БГКТ Ян Зенюк і іншыя госці дубяжынскага фэстына.

— Вёска Дубяжына поўнасцю заслужыла на гэта, — сказаў начальнік. — Гэта адна сярод 48 вёсак Бельскай гміны, але па сваіх прадукцыйных выніках і па грамадскай актыўнасці дубяжынцы заўсёды апярэджвалі іншых. Двойчы яны былі пераможцамі ў конкурсе „Беластоцкая вёска — гаспадарная і культурная". Калі б мы падлічылі колькасць мінеральных угнаенняў, якімі былі падкормлены дубяжынскія палі, дык выйшла б, што на адзін гектар выпадае тут аж 135 дзейснага рэчыва. Гэта намнога вышэй сярэдняга ўзроўню ў гміне і ва ўсім павеце. Зразумела тады, што і ўраджаі ў дубяжынцаў даволі высокія. У мінулым годзе — 24 цэнтнеры з гектара, у гэтым — яшчэ больш.

Размаўляўся мгр Ежы Каліна, бо сапраўды ёсць аб чым расказваць. Школа — святліца — вясковы цэнтр здароўя — мост на рэчцы Белай. Усё гэта ўласнаручна, усё як кажуць, грамадскім чынам, але дзеля ўласнай выгоды, каб лепш жылося. Умеюць дубяжынцы паставіць „на сваім". Вось як з гэтым мостам. Рэчка Белая адрэзвала ім даезд да сенажаці. На розных сходах і сустрэчах сяляне ставілі „пытанне аб пабудове мосту". Слухалі гэта прадстаўнікі розных улад, запісвалі ў свае блакноты іх словы, а гаспадары па-даўнейшаму або трацілі час на далёкі аб'езд, або рвалі ўпраж і мучылі коней. Урэшце дабіліся таго, што прыехалі спецыялісты з павятовага ўпраўлення мясцовых дарог і вырашылі, што найперш трэба апрацаваць інжынерскі праект будовы, які будзе каштаваць некалькі дзесяткаў тысяч злотых, затым гэты праект зацвердзіць у камісіі гаспадарчага планавання і патрабаваць, каб для дубяжынскага мосту знайшлося месца ў інвестыцыйных планах. Выслухалі ўсё гэта жыхары вёскі, ветліва падзякавалі і на працягу тыдня пад камандай улас-



Самадзейнікі з Тапчыкал.

Працяг на стар. 4

ПРАЗ ТЫДЗЕНЬ У „Ніве"



Жніво. Фота Я. Цялушэцкага

◆ Падзеі ◆ Здарэнні ◆ Факты ◆ Каментарыі ◆ Весткі ◆

СВЕТ

СЯБРОЎСКАЯ СУСТРЭЧА

30—31 ліпеня ў Крыме адбылася сустрэча кіраўнікоў камуністычных і рабочых партый сацыялістычных краін.

Удзельнікі сустрэчы інфармавалі адзін аднаго аб жыцці і дзейнасці сваіх партый, аб развіцці сваіх сацыялістычных дзяржаў. Былі разгледжаны пытанні палітычнага, эканамічнага і ідэалагічнага супрацоўніцтва паміж брацкімі партыямі і краінамі. Адбыўся таксама шырокі абмен думкамі па актуальных міжнародных праблемах.

Кіраўнікі БКП, ВСРП, САПГ, МНРП, ПАРП, РКП, КПСС і КПЧ канстатавалі, што за час, які прайшоў пасля крымскай сустрэчы, што адбылася ў ліпені 1972 года, дасягнуты значныя поспехі ў ажыццяўленні знешнепалітычных мэт, выстаўленых у заявах Палітычнага кансультацыйнага камітэта Варшаўскага дагавору, у рашэннях з'ездаў братніх партый, ў Праграме міру XXIV з'езда КПСС. Спыненне вайны ў В'етнаме, поўнае міжнародна-праўнае прызнанне Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, урэгуляванне адносін паміж Чэхаславакіяй і Федэратыўнай Рэспублікай Германіі, умацаванне міжнародных пазіцый Кубы, паспяховы пачатак Агульнаеўрапейскай нарады па бяспецы і супрацоўніцтву — усё гэта адлюстроўвае рост уплыву міралюбівай палітыкі краін сацыялістычнай садружнасці.

На сустрэчы падкрэслена, што сацыялістычныя краіны выступаюць за разгортванне паміж еўрапейскімі дзяржавамі буйнамаштабных і доўгачасовых эканамічных сувязей, свабодных ад дыскрымінацыі і няроўнасці, за шырокія і разнастайныя кантакты паміж грамадскасцю ўсіх краін, за заахвочванне турызму, спартыўных сувязей, за развіццё культурных сувязей і абмен духоўнымі каштоўнасцямі ў імя ўмацавання міру і ўзаемнага зразумення паміж народамі. Сацыялістычныя краіны зыходзяць з таго, што такое супрацоўніцтва павінна развівацца ў рамках строгай павагі суверэнітэту кожнай дзяржавы і няўмешвання ў яе ўнутраныя справы, пры выкананні законаў, уліку звычаяў і традыцый кожнай краіны. Гэта супрацоўніцтва будзе адпавядаць інтарэсам усіх еўрапейскіх народаў і кожнага з іх.

РЭКОРДЫ ВЫШЫНІ

Тры новыя сусветныя дасягненні ўстанавіў лётчык-выпрабавальнік Герой Савецкага Саюза А. Фядотаў. На серыйным самалёце „Е-226" ён дасягнуў вышыні 36.240 метраў. Так высока яшчэ не падымаўся ніводзін самалёт.

Два другія прыборы зафіксавалі, калі на борце „Е-266" знаходзіўся груз. З грузам у адну і дзве тоны А. Фядотаў падняўся на вышыню 35.200 метраў, больш чым на 5 тысяч метраў павысіўшы свой жа рэкорд, устаноўлены ў 1967 годзе.

Усе тры вынікі перавышаюць афіцыйныя сусветныя дасягненні.

Матэрыялы палёта А. Фядотава будуць накіраваны ў ФАІ для рэгістрацыі ў якасці афіцыйных сусветных рэкордаў.

СМЕРЦЬ ВАЛЬТЭРА УЛЬБРЫХТА

1 жніўня 1973 года ў 12 гадзін 55 мінут памёр член Палітбюро ЦК САПГ, Старшыня Дзяржаўнага Савета Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі Вальтэр Ульбрыхт.

Прычынай смерці В. Ульбрыхта з'явілася сардэчная недастатковасць. (ак)

БССР

ДЭКАДА ПОЛЬСКАЙ КНІГІ

У Мінску закончылася Дэкада польскай кнігі. Яе арганізавалі Дзяржаўны камітэт Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кнігагандлю і Беларускае аддзяленне Таварыства савецка-польскай дружбы.

Адначасова ў кнігарні „Дружба" аматары польскай кнігі прапанавалі багаты выбар літаратуры: творы класікаў — А. Міцкевіча, М. Канапніцкай, Б. Пруса, К. Тэтмаера, Ю. Крашэўскага, Э. Ажэшкі; сучасных паэтаў і празаікаў — Ежы Брашкевіча, Станіслава Лема, Рамана Братнага, Тадэуша Бароўскага і многіх іншых. У продажы знайшліся таксама польскія кнігі па гісторыі, філасофіі, эканоміі, археалогіі і мастацтвазнаўству.

Была гэта ўжо дванаццатая па ліку Дэкада польскай кнігі ў БССР.

ВЯЛІКІ ТЭАТР НА ГАСТРОЛЯХ

Дзяржаўны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета БССР 10 дзён выступаў у Кіеве. У рэпертуары тэатра знайшліся творы савецкіх кампазітараў, рускай і замежнай класікі. Грамадскасць сталіцы СССР праявіла вялікую цікавасць да гастроляў беларускіх артыстаў.

РАЗМОВЫ ІВАНА ШАМЯКІНА З ЧЫТАЧАМІ

Выдавецтва „Мастацкая літаратура" у гэтым годзе выпусціла ў свет цікавую кнігу вядомага беларускага пісьменніка Івана Шамякіна — „Размова з чытачом". Гэта зборнік літаратурна-крытычных і публіцыстычных артыкулаў ды асабістых успамінаў пісьменніка. Прачытаўшы гэтую кнігу, мы знаёмімся са складанымі шляхам беларускай сучаснай літаратуры, якую між іншым многімі творамі ўзбагаціў сам Іван Шамякін.

„СОТНІКАЎ" В. БЫКАВА ПА-ПОЛЬСКУ

Польскае выдавецтва „Ведза паўшэхна" рыхтуе да выдання аповесць Васіля Быкава „Сотнікаў" у перакладзе на польскую мову Андрэя Дравіча. Фрагменты гэтай аповесці друкаваў раней польскі тыднёвік „Літаратура".

КУБІНЦЫ Ў БЕЛАРУСІ

27 ліпеня ў мінскім кінатэатры „Піянер" пачаўся Тыдзень кубінскага кіно". Ён прысвечаны 20-годдзю геранчнага штурму казарм Манкада — нацыянальнаму рэвалюцыйнаму святу народа Кубы. У адкрыцці „Тыдня" прыняла ўдзел дэлегацыя кубінскіх кінематаграфістаў.

З гэтай жа нагоды пабывала ў Беларусі дэлегацыя кубінскага інстытута дружбы народаў і Асацыяцыі кубінасавецкай дружбы. Кубінскія госці азнаёміліся з памятнымі мясцінамі, якія адлюстроўваюць гераічную барацьбу беларускага народа з гітлераўскімі захопнікамі. Між іншым яны пабывалі ў Брэсце, дзе з усхваляваннем глядзелі „Брэсцкую крэпасць".

ПАМЯЦІ Я. КУПАЛЫ

У 1923 годзе Янка Купала адпачываў у санаторыі „Ясная Паляна", які знаходзіцца непадалёк ад Ялты. Там ён напісаў цыкл вершаў „Крым". Нядаўна адкрыта тут мемарыяльную дошку народнаму песняру Беларусі. (вр)

ПОЛЬШЧА

НАРАДА ЦЭНТРАЛЬНАГА АКТЫВУ ПАРП

У ЦК ПАРП 3 жніўня г.г. адбылася пад кіраўніцтвам члена Палітычнага бюро сакратара ЦК Ф. Шляхціца нарада цэнтральнага партыйнага актыву, прысвечаная абмеркаванню ітогаў крымскай сустрэчы кіраўнікоў брацкіх партый сацыялістычных краін. Асноўныя справы, звязаныя з вынікамі крымскай сустрэчы, прадставіў член Сакратарыята ЦК Р. Фрэлэк. У дыскусіі ўдзельнікі нарады падкрэслілі, што гэтая сустрэча поўнасцю пацвердзіла правільнасць і ўсебаковы поспех паслядоўнага мірнага курсу палітыкі краін сацыялістычнай супольнасці. Наша партыя і ў далейшым будзе садзейнічаць далейшаму ўмацаванню адзінства сацыялістычнай супольнасці, развіццю ўсебаковага супрацоўніцтва паміж усімі брацкімі сацыялістычнымі краінамі.

РАЗВІЦЦЁ ВУГАЛЬНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

У бягучым годзе капіталаўкладанні ў далейшае развіццё вугальнай прамысловасці ў нашай краіне будзе выдаткавана каля 13,5 мільярда злотых. Большасць гэтых сродкаў прадназначаецца на пабудову новых шахтаў у Рыбніцкім вугальным басейне, дзе паўстаюць „Пнювак", „Сушац", „Свяркляны", „Шлёнск" і іншыя шахты. Вядзецца падрыхтоўка да пабудовы першай шахты ў новым вугальным басейне ў Люблінскім ваяводстве, паўстае таксама новая магутная шахта бурага вугалю ў Белхатове.

ХТО СЫПЛЕ, ТОЙ І ЗБІРАЕ

У ліпені гэтага года сяляне набылі 440 тысяч тон мінеральных угнаенняў, г. зн. напалавіну болей, чым у гэтым жа месяцы мінулага года. Найхутчэй павялічваўся продаж у Люблінскім, Беластоцкім і Быдгаскім ваяводствах. Прадбачваецца, што пад пасевы будучага года на адзін гектар будзе дадзена ў сярэднім на 20 кілаграмаў угнаенняў у чыстым спажыўным рэчыве болей, чым у бягучым годзе.

З ДУМКАЙ ПРА НАЙМЕНШЫХ

Рашэннем Міністэрства асветы і выхавання ад верасня гэтага года педагагічныя ліцэі для выхавацельніц дзіцячых садоў рэарганізуюцца ў студыумы дашкольнага выхавання. Паўстаюць тры тыпы гэтых навучальных установ: для абсальвентаў пачатковай васьмікласнай школы, дзе навучанне будзе працягвацца 6 год, для абсальвентаў агульнаадукацыйных ліцэяў — 2 гады вучобы; для выпускнікоў музычных і мастацкіх (пластычных) ліцэяў — паўтара года навукі. Прадбачваецца адкрыць таксама завочныя, карэспандэнцыйныя і вячэрнія аддзяленні для выхавацельніц, якія ўжо працуюць у дзіцячых садах. Вялікія змены наступілі і у праграме навучання, яны накіраваны на павышэнне ўзроўню падрыхтоўкі выхавацеляў наймалодшага пакалення.

РУСКАЯ МОВА

Кожны год у нашай краіне каля 4 мільёнаў асоб вывучае рускую мову, якая ў Польшчы з'яўляецца не толькі найбліжэйшай, але і найбольш шырока вядомай сярод пяці міжнародных моваў свету. Грамадзяне нашага краю ў часе пабыўкі за мяжой найчасцей карыстаюцца іменна рускай мовай. У бягучым годзе польскія вышэйшыя навучальныя ўстановы прынялі на першы год 600 чалавек на факультэты рускай філалогіі. (мг)

ВАЯВОДСТВА

ВІЗІТ У ЛІТВУ

Дэлегацыя нашага ваяводства на чале з I сакратаром ВК ПАРП у Беластоку З. Куроўскім прабывала ў Літоўскай ССР па запрашэнню ЦК КП Літвы. У падарожжы па Літве польскіх гасцей суправаджалі I сакратар ЦК КП Літвы А. Снечкус, сакратары А. Ферэнсас і Р. Сангаіла. У Каўнасе беластоцкая дэлегацыя прысутнічала на мітынгу дружбы, які адбыўся на станкабудаўнічым заводзе імя Ф. Дзяржынскага.

ПАВІЛЬЁНЫ ГАТОВЫ

Беласточчына старанна рыхтуецца прыняць дажынкавых гасцей. На днях будаўнікі павільёнаў сельскагаспадарчай выстаўкі, якая будзе адкрыта ў час дажынак, афіцыяльна перадалі гатовы ўжо аб'ект у карыстанне. На ўрачыстасці прысутнічалі члены сакратарыяту ВК ПАРП з I сакратаром З. Куроўскім і члены Прэзідыума ВРН са старшынёй З. Спрыхам. Дырэктар аб'яднання сельскагаспадарчага будаўніцтва ў Беластоку Я. Кухарчык склаў прадстаўнікам улады рапарт аб выкананні даручанага ім задання. Тав. З. Куроўскі падзякаваў будаўнікам за добрую і адданую працу. Лепшыя рабочыя атрымалі ганаровыя адзнакі „Заслужаны для Беласточчыны" і рэчавыя ўзнагароды.

АДПАЧЫНАК ЗА ГРАНІЦАЙ

Група беластоцкіх актывістаў з маладзёжных арганізацый ЗМС, ЗСМВ і ЗГП выехала на трохтыднёвы адпачынак на Гродзеншчыну. Лагер размяшчаецца ў прыгожай мясцовасці пад назвай Возера. У гэты ж час на Беласточчыне прабывае група гродзенскіх камсамольцаў. Яны адпачываюць у лагеры ля Студзянічнага.

*

Дзеці англійскай Паланіі адпачываюць у Супраслі. Тут яны пазнаюць нашу прыроду, мову, звычаі, развучваюць песні і танцы. Малышы з далёкай Англіі вельмі задаволены пабыўкай на Беласточчыне. Іх чакаюць яшчэ экскурсіі ў Белавежу, Беласток, Варшаву і Торунь.

ПРАЦА СТУДЭНТАЎ

Як і ў мінулыя гады, сёлета таксама ўсе прынятыя ў гэтым годзе ў вышэйшыя школы маладыя людзі павінны прайсці чатырохтыднёвую рабочую практыку. Будучыя студэнты ВСІ будуць працаваць пры будове уласнай школы. ВСІ падпісала ўмову з Падляшскім будаўнічым прадпрыемствам, на падставе якой прадпрыемства абавязалася даць працу на працягу жніўня і верасня 240 студэнтам. У вольны ад працы час будучыя студэнты будуць сустракацца з вядомымі людзьмі, пабываюць на экскурсіях, пазнаёмяцца з жыццём школы. У ліпені на будове новых будынкаў ВСІ працавалі студэнты з Мінскага палітэхнічнага інстытута, якія прабывалі ў ВСІ на практыцы.

АСЦЯРОЖНА З АГНЕМ

Нягледзячы на частыя дажджы, не паменшылася небяспека пажараў. Неабходна дакладна выконваць усе правілы супрацьпажарнай бяспекі бо пажары здараюцца яшчэ вельмі часта. 31 ліпеня ў вёсцы Клімашэўніца (Граеўскі павет) згарэла 27 будынкаў. (яч)



Niedziela 12.VIII.

7.30 Program dnia. 7.35 TV Technikum Rolnicze: „Zbiór roślin pastewnych i ich zakiszanie". 8.15 „Przypominamy, radzimy". 8.35 „Nowoczesność w domu i zagrodzie". 9.00 „W gościnie u bobrów" — film dok. ang. („Świat, który nie może zaginąć".) 9.25 „Wstarym kinie". 10.25 Festiwalowy program rozrywkowy krajów socjalistycznych. 11.25 „Antena". 11.40 „Wielkie wyprawy" cz. II („Pokochać wiatr"). 12.10 Dziennik. 12.25 „Przemiany". 12.55 Niedzielny koncert promenadowy z Katowic. 13.55 „W kręgu mistrzów sztuki". 14.25 Losowanie Totolotka. 14.40 Gra orkiestra TV Katowice. 15.05 „Interstudio". 15.35 „Trudna sztuka opowiadania dowcipów" — teleturniej. 16.30 „Dama z Geuni" — film fab. NRD. 18.45 „W świecie dźwięków" — rep. muz. 19.10 Estrada Poetycka: C. K. Norwid — „Liryki". 19.20 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.15 „Czerwone wino" — film fab. TV Bratysława cz. I. 21.25 PKF. 21.35 „Uśmiech szeryfa" — tv komedia muzyczna („Uśmiech i piosenka"). 22.30 Magazyn sportowy. Kronika Mistrzostw Polski w lekkiej atletyce.

Poniedziałek 13.VIII.

16.25 Program dnia. 16.30 Dziennik. 16.40 „Fermy tuczu". 17.10 „W ludowym wieńcu" — program rozr. bułg. 17.25 „Echo stadionu". 17.55 TV Kurier Białostocki. 18.10 „Oferty". 18.25 TV Kurier Warszawski. 18.45 „Eureka". 19.20 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.15 Letni Przegląd Teatru TV: A. Miller — „Cena". 22.25 Dziennik. 22.40 Spotkanie z Felicją Jagodzińską.

Wtorek 14.VIII.

10.00 „Czerwone wino" — film fab. czechosł. odc. I. 16.25 Program dnia. 16.30 Dziennik. 16.40 „Od Vivaldiego do Bartoka" — wieczór muzyki kameralnej. 17.10 „Nie zmarnujemy sukcesu Poloneza" — program publ. 17.40 TV Kurier Mazowiecki. 18.00 TELEFERIE. 19.10 „Przypominamy, radzimy". 19.20 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.15 KINO INTERESUJĄCYCH FILMÓW: „Śmierć Ipu" — film fab. rum. 22.05 „Kontakty". 22.35 Dziennik.

Środa 15.VIII.

10.00 KINO INTERESUJĄCYCH FILMÓW: „Śmierć Ipu" — film fab. rum. 16.25 Program dnia. 16.30 Dziennik. 16.40 PKF. 16.50 „Informacje, Towary, Propozycje". 17.10 Losowanie Małego Lotka. 17.25 Polski Film Dokumentalny. 18.25 TV Kurier Warszawski. 18.40 „Za kierownicą". 19.20 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.15 „Więź krwi" — film („Bonanza"). 21.05 Publicystyka międzynarodowa. 21.35 „Wielcy ludzie a muzyka — Romain Rolland". 22.20 Dziennik. 22.35 Sprawozdanie z uroczystości otwarcia Uniwersjady w Moskwie.

Czwartek 16.VIII.

10.00 „Więź krwi" — film („Bonanza"). 16.25 Program dnia. 16.30 Dziennik. 16.40 „Działon" — film dok. 17.10 „Śpiewa wiosna" — program rozr. TV czechosł. 17.40 TV Kurier Mazowiecki. 18.00 TELEWIZJA MŁODYCH. 18.40 „Spotkanie z pisarzem — Tadeuszem Łopalewskim". 19.10 „Przypominamy, radzimy". 19.20 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.15 „Futrzany gang" — film fab. ang. 21.55 Teatr Rozrywki: „Trzy kwadranse perswazji". 22.50 Dziennik. 23.05 Kronika Uniwersjady w Moskwie.

Piątek 17.VIII.

10.00 „Futrzany gang" — film fab. ang. 16.25 Program dnia. 16.30 Dziennik. 16.40 „Nie tylko dla pań". 17.10 „Spotkanie w Łazienkach". 17.40 TV Kurier Warszawski. 19.20 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.15 „Śpiewa Karel Gott". 20.55 „Panorama". 21.35 Teatr TV na świecie: A. N. Ostrowski — „I koń się potknie" cz. II — spektakl TV Radzieckiej. 23.05 Dziennik. 23.20 Kronika Uniwersjady w Moskwie.

Sobota 18.VIII.

10.00 FILMY RENE CLAIRA: „Upiór na sprzedaż". 16.00 Program dnia. 16.05 Program I proponuje. 16.30 Dziennik. 16.50 „Tamań" — film TVP. 17.25 „Turystyka i wypoczynek". 18.05 „Z kamerą wśród zwierząt". 18.35 „Godzina Orfeusza" — mag. muz. nr. 37. 19.20 Dobranoc. 19.30 Monitor. 20.15 Koncert Laureatów — MIDEM 73. 21.35 Dziennik. 21.50 FILMY RENE CLAIRA: „Upiór na sprzedaż". 23.10 Kronika Uniwersjady w Moskwie.



Piątek, 10 sierpnia

7.45 Film TV. 8.15 Film fab. 9.30 Szkoła szachowa. 10.00 Koncert. 13.25 Program dnia. 14.00 Spektakl teatru dla dzieci. 15.10 Balet. 16.30 Święto pieśni. 19.00 Czas. 20.00 Film fab. 21.10 Panorama nowin.

Sobota, 11 sierpnia

7.00 Program dnia. 8.00 Przegląd międzynarodowy. 8.15 Koncert życzeń. 11.30 Film fab. 13.00 Filmy animowane. 17.30 Film fab. Seryjny. I część. 19.00 Czas. 19.30 Koncert.

Niedziela, 12 sierpnia

7.00 Program dnia. 11.25 Film dokument. 12.15 Spotkania muzyczne. 14.00 Spektakl. 14.30 Filmy animowane. 15.00 Klub filmowy. 16.00 Piłka nożna. „Dynamo" (Mińsk) — CSKA . 17.45 Film seryjny. II część. 19.00 Czas. 19.30 Koncert. 21.00 Piłka nożna. „Zaria" (Woroszyłowgrad) — „Dynamo" (Moskwa).

Пачатак на стар. 1

Не сядзець склаўшы рукі!

Таму ў перспектыве неабходна бачыць стварэнне ў кожнай гміне культурнага цэнтра, гэта значыць, цэлага комплекса, дзе быў бы кінотэатр, залы для рэпетыцый і заняткаў гурткоў зацікаўленняў, бібліятэка і чытальня, кавярня, можа нават крыты басейн і г.д. Для гэтага неабходна, каб цэнтральныя праектныя ўстановы як мага хутчэй апрацавалі планы такіх аб'ектаў. Прытым кошт пабудовы такога комплекса не павінен быць большы, чым 3 мільёны злотых. Цяпер ёсць праекты, кошт рэалізацыі якіх складае 6 мільёнаў злотых. Яны проста нерэальныя, надта дарагія, не пад сілу гміне. Трэба падумаць таксама і аб тым, каб вырабы народнага ткацтва, разьбы і іншыя творы народных умельцаў браць у коміс і прадаваць у крамах гмінных спулдзельняў. Нядрэнна было б таксама арганізоўваць у гмінах, калі не краязнаўчыя музеі ў поўным сэнсе гэтага слова, дык хаця б спецыяльныя пакоі з экспазіцыяй этнаграфічных матэрыялаў, каб захаваць іх ад знішчэння. Для разбуджэння самадзейнага мастацкага руху патрэбны інструктары-спецыялісты.

— Гэта ўсё будучыня і патрэбы. А ці робіцца ў вас нешта для іх здзяйснення?

— Не сядзім склаўшы рукі. Дом культуры ў Вілянове мае выдатныя ўмовы, добрых працаўнікоў і вядзе актыўную культурна-асветную дзейнасць. Клуб „Руху" ў Адамове гуртуе рабочую моладзь, ахвярную і ахвотную да працы. Няміраў пабудаваў сабе грамадскім чынам проціпажарную рэмізу, пакуль што арганізуе ў ёй толькі забавы, але з бегам часу там можа разгарнуцца і шырэйшая дзейнасць. У Машчонай Каралеўскай ёсць „Клуб селяніна", аднак праца ў ім слабая. Паўлавічы будуць мець свой клуб „Руху", маем ужо памяшканне, працаўніка, паўлавіцкая моладзь сабрала 15 тысяч злотых на мэблю або на тэлевізар ці добры праігрывацель. Хоча і Радзівілаўка мець свой клуб, але пакуль што гміна не зможа ім дапамагчы — не маем адпаведных сродкаў.

— А што ў „сталіцы" гміны?

— Першы крок зроблены — над Бугам, у Тапаліне, пабудавалі ў грамадскім чыне танцавальную пляцоўку, ангар для лодак-каякаў і прыстань на рацэ, плануем тут яшчэ і летнюю кавярню. Праводзячы капітальны рамонт, перабудуем наша кіно „Гурнік". Зала ў ім павялічыцца з 80 да 150 месц. Ваяводскае праўленне кіно ўжо падрыхтавала бясплатна дакументацыю, абяцае фінансавую дапамогу. Усе працаўнікі мельніцкага прадпрыемства па здабыццю крэйды абавязаліся па 5 гадзін папрацаваць у грамадскім чыне пры нарабудове. Хочам звярнуцца з заклікам да ўсіх жыхароў Мельніка, каб таксама дапамаглі ў гэтым. Мельнік мае шмат грамадскага лесу. Нядаўна прадаў драўніну з 5 га. Грошы гэтыя накіруем на пабудову бібліятэкі, чытальні і святліцы. Патрэбны нам добрыя крамы, але на іх пабудову нам самім сіл не хопіць. Гандлюючыя арганізацыі павінны гэтым заняцца.

І праўда — Мельнік не сядзіць склаўшы рукі.

Размову правёў **М. Гайдук**



Над Бугам ля Мельніка. *Фота Я. Цялушэцкага*



БЕЛАВЕЖСКАЯ БІБЛІЯГРАФІЯ

„Белавежская бібліяграфія", выдадзеная Упраўленнем аховы прыроды Міністэрства лясной гаспадаркі і драўніннай прамысловасці ў 1969 г., толькі днямі трапіла ў мае рукі (зусім выпадкова) і таму мой водгук такі спознены. А праміпуць гэтага выдання нельга. Яно ў поўным сэнсе выключнае.

Аўтары кніжкі, вядомыя папулярызатары Белавежы, Я. Е. Карпінскі і Ч. Аколуў адзначылі 2101 публікацыю, прысвечаную Белавежскай пушчы! Для аматараў яе — сапраўдны скарб. Неймавернае тэматычнае багацце! А гэта ж не ўсё, што напісана пра Белавежскую пушчу. Аўтары выдання не змаглі (гаворацца, аб гэтым адкрыта) дайсці да ўсіх крыніц.

Бібліяграфія складзена ў алфавітным парадку, але ёсць і тэматычны ўказальнік. У яго наступныя раздзелы: агульнае апісанне, фактары асяроддзя, расліны, жывёла, дзейнасць чалавека і іншыя. Мовы публікацый: польская, руская, беларуская, нямецкая, англійская, французская, чэшская і балгарская. А гарады, ў якіх выйшлі „белавежскія" публікацыі, цяжка пералічыць. Дык пасля ўсяго гэтага пачынаем па-сапраўднаму разумець значэнне нашай пушчы.

І таму здзіўляе тыраж кніжкі. Усяго 800 экземпляраў. Як даведваемся з уступу, гэта другі спісак белавежскай літаратуры. Першы выйшаў у 1946 г. і было ў ім адзначана 478 крыніц. З увагі на „недаступнасць" першай белавежскай бібліяграфіі, яна поўнасцю ўвайшла ў другую: здаецца, ужо таксама недаступную.

Прадбачваецца ў перыядах не даўжэйшых чым 5 год выдаваць наступныя часткі. Ідэя заслугоўвае ўсебаковай падтрымкі. Варта аднак не абмяжоўвацца выданнямі, больш ці менш звязанымі з лесам, што кідаецца цяпер у вочы, а папшырыць іх. Праўда, і ў гэтай бібліяграфіі ёсць спасылкі на не прафесіянальныя выданні, але адчуваецца ў выбары іх выпадковасць. Цяжка ўсё прасачыць? Не сказаў бы. Вялікую, напрыклад, дапамогу ў гэтай справе маглі б аказаць „выразкі" з газет і часопісаў. Ёсць жа ў нас установа „Глобус", якая гэтым і займаецца. Праўда, зрабіць ў ёй падпіску даволі цяжка, але не думаю, каб белавежскаму музею, які камплектуе белавежскую літаратуру, не хапіла дастатковай аргументацыі ў неабходнасці такой падпіскі. Якія рамкі набыў бы тады спісак белавежскай літаратуры?!

Г. Валкавыцкі

АД ЧЫСЦІНІ ДА ГАСПАДАРНАСЦІ

У Тапарках любяць парадак

Аднойчы ў суботу наведалі мы вёску Тапаркі Гайнаўскага павету. Стаяў ціхі чэрвеньскі вечар. На вуліцы сустрэлі мы шмат жыхароў гэтай вёскі, якія дружна і спорна заміталі і парадкавалі вясковую вуліцу. Вуліца прыгажэла ўміг.

— У нас ужо такая традыцыя, — сказала нам на вуліцы пажылая жыхарка Тапаркоў. — Парадкаванне вуліцы і панадворкаў перад нядзелямі і рознымі святамі заведзена ў нас здаўна. У святочны дзень куды прыемней прайсціся чыстай вуліцай або пасядзець на лавачцы насупраць свайго дома. У парадкаванні вуліцы ў нас ніхто не адмовіць. Людзі дружныя і шчырыя ў працы. І галоўнае, любяць чысціню. Ды і сама вёска прыгажэе з году ў год. Сяляне перакрылі дамы чарапіцай, ды не толькі дамы. А калі ўжо будуць новыя дамы ці хлявы, дык абавязкова прасторныя і мураваныя. Вы ж бачылі такія пры ўездзе ў вёску?

Тапаркоўская моладзь і тая не так ужо хуліганіць, як чуваць у іншых вёсках, а вядзе сябе культурна. Маем у сваёй вёсцы нават клуб „Руху", які служыць для ўсіх.

НАРАЎ МАГЛА Б БЫЦЬ ЧЫСЦЕЙШАЙ

Асада Нараў Гайнаўскага павету ляжыць на левым беразе ракі Нараў. Прытожая тут ваколіца. Сама асада знаходзіцца на турысцкім шляху. Кінулася нам у вочы тое, што не зусім добра тут з чысцінёю. Вуліцы ды тратуары часта засмечаныя. Нічога дзіўнага, калі нават у цэнтры асады ля скверыка мы не ўбачылі ніводнай смятнічкі. Куды тады дзець паперку ад цукерка, недакурак ад папяросы, рознае смецце?

ПРЫЕМНА НА ВАКЗАЛЕ Ў ГАЙНАЎЦЫ

У апошнія гады значна змяніўся на карысць выгляд вакзала ў павятовай Гайнаўцы. Адноўлен галоўны вакзальны будынак, табліцы з расписаннем руху паяздоў, пабудаваны новыя кіёскі з газетамі і харчовымі прадуктамі, абсталявана больш сучаснае асвятленне і г.д. Да цэнтра горада можна даехаць па роўнай, як стол, новай дарозе. Для пешых адведзен асобны шырокі ходнік.

У свой час мы пісалі на старонках „Нівы", каб у прывакзальным буфеце паставілі некалькі столікаў і крэсел, бо дагэтуль з'есці тут можна было толькі стоячы. Зараз ужо ёсць некалькі крэсел, столікі, а на іх нават свежыя кветкі! Абслуга ў буфеце ветлівая і культурная. (ця)

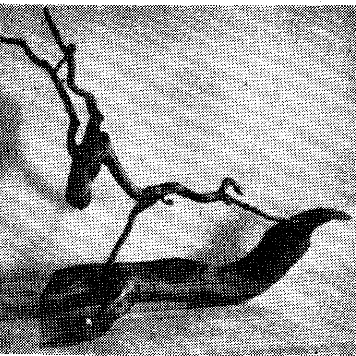
Ці ведаеце, што...

...найбольш замежных турыстаў у 1971 г. было ў Іспаніі, Францыі, ЗША, Італіі, Аўстрыі і ФРГ.

За лесам, за борам...

Ведаеш, здаецца, ваколіцу, у якой жывеш і працуеш. Ведаеш добра, часам з маленства. І вось часам, зусім прыпадкова трапляеш у якісьці куток і прыстаеш захоплены, не ведаючы, ці ты ў рэчаіснасці ці ў казцы.

Пры шашы, якая вядзе з Беластока ў Бафроўнікі, расцягнулася з левага боку вёска Пяшчанікі. Мінаеш хаты аднаго-другога Грэсяў (прозвішча Грэсь тут надта частае) — і ўжо ты за вёскай, ужо ты на тракце і шукаеш вёсачкі Радунін.



Сам мастак-лес вырэзбіў гэтага аленя.

Радуніны — вядомыя лясуны. З дзеда-прадзеда мужчыны працуюць у лесе і з лесу прывыклі жыць. Іх папытайся. Яны дарогу пакажуць і нават завядуць на Выжары.

Мінеш леснічоўку. Па дарозе можаш спаткаць і лоўчага Куцкевіча, які са стрэльбай ды сабакамі даглядае свой паляўнічы раён. Далей ужо лесам. Кіламетр-паўтара і ты тут. Стаіш каля звычайнага мураванага белага доміка. Тут і хлявок, і калодзеж. Пуста і ціха. Калісь кожнае лета тут гаспадарылі дзяўчаты з гуфцаў працы. Садзілі лес.

Цяпер трэба толькі падыйсці метраў дзвесце. Падышоў — і рот разявіў. Лес расступіўся, і быццам бы ў абдымках, трымае цудоўнае возера. Берагі чысценькія, пясчаныя. Чыстая і вада, якая ўлівавецца ў яго са шматлікіх крыніц і сплывае ў рэчку Супрасль.

На ўскраі лесу велізарныя карчы, пакручаныя ў дзівосныя фігуры.

Прыглянешся, а на пяску сляды велічынёй з добрую талерку. Кажуць ляснікі, гэта зубраная сям'я прыходзіць да вадапою. Аглядаешся навокал. А можа якраз выйдзе з лесу барадаты вол, ды пыхне на ўсю пушчу, каб прывітаць прыпадковага госця?

Ларс

фота **Я. Цялушэцкага**

Аўтарскі вечар Георгія Саргоніна

У рамках супрацоўніцтва з аддзелам Рускага культурнага таварыства, варшаўскі аддзел БГКТ у чэрвені гэтага года наладзіў у сваім памяшканні на Сенатарскай аўтарскі вечар Георгія Саргоніна, рускага паэта, пастаянна пражываючага ў Варшаве, члена Саюза польскіх пісьменнікаў.

На вечары прыстутнічала старшыня варшаўскага аддзела РКТ Е. С. Паўлоўская і шмат пастаянных наведвальнікаў традыцыйных лекцыйных пятніц у клубе Беларускага таварыства.

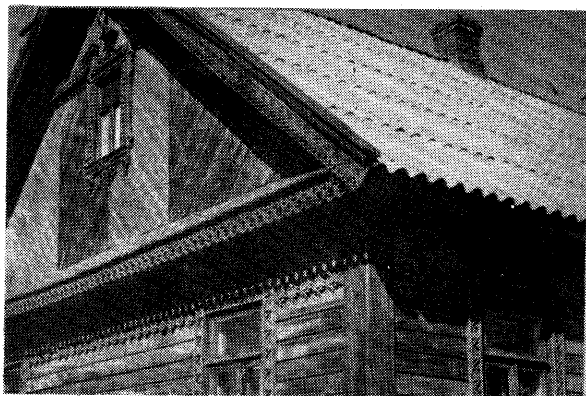
З жыццём і творчым шляхам Г. Саргоніна пазнаёміў прысутных В. Швед, які таксама прачытаў свае пераклады вершаў Саргоніна на беларускую мову.

Г. Саргонін — дасканалы дэкламатар сваіх вершаў — пазнаёміў слухачоў з цікавай лірыкай, апяваючай Расію, аснежаную Сібір — калыску свайго дзяцінства, Польшчу. Паэт прачытаў таксама шмат сваіх перакладаў твораў сучасных польскіх паэтаў.

На заканчэнне свайго выступлення Г. Саргонін адказваў на шматлікія пытанні і падпісваў свае паэтычныя зборнікі „Паэма маёй маладосці" і „Снег". Варта прыгадаць, што вершы Саргоніна змешчаны ў зборніку „Снег" (выдадзены Дзяржаўным выдавецкім інстытутам у 1970 годзе), на польскую мову пераклалі: С. Граховяк (адначасова аўтар падборкі і змястоўнага ўступу), З. Ежына, Т. Рос і Ул. Сэгаль.

Апошнім, прыемным акордам вечара было ўручэнне госцю ад імя ўсіх прысутных букета прыгожых кветак не менш прыгожай студэнткай беларускай філалогіі.

В. Ш.



Разьба на доме Віктара Каравайчыка ў Коматаўцах Беластоцкага павету. Фота Я. Цялушэцкага.

Пачатак на стар. 1

ных вясковых майстроў „партызанскім" метадам пабудавалі сабе мост.

— І што вы на гэта? — пытаю ў начальніка гміны.

— Што ж, — кажа ён, — афіцыйна нібы няма гэтага мосту. Калі аднак ён ужо ёсць, дык ламаць не будзем. Папрасілі мы толькі спецыялістаў, каб праверылі яго тэхнічную ўстойлівасць. Аказалася, што для патрэб вёскі ён зусім дастатковы.

Школу дубяжынцы будавалі таксама нетыповым метадам. Проста разабралі ў Беластоку стары будынак, прызначаны на знос, і з гэтай цэглы... А стары пасляшкольны будынак адрамантавалі на святліцу. Цяпер у вёсцы дзейнічае ўжо грамадскі камітэт будовы вясковага цэнтра здароўя...

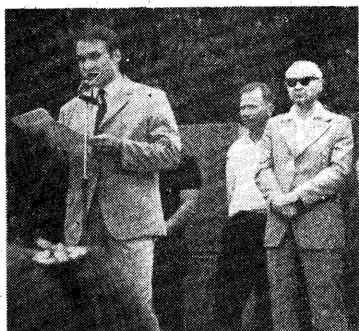
Эстрада пад лесам адгукнулася песняй. Дубяжынцы на свае свята запрасілі ў госці самадзейнікаў з вёсак Тапчыкалы і Плёскі. Падрыхтавалі таксама ўласную багатую праграму. Дубяжынскі харавы калектыў працуе пад мастацкай апекай Міхася Артышэвіча. Цікавы гэта чалавек. Інжынер па адукацыі, сам з Кляшчэляў, працуе ў Беластоку, у дырэкцыі чыгункі, а душа ў яго — мастака. Закаханы ў „сваё", у мясцовае, у родны фальклор. Ды сам як заспявае, аж за сэрца бярэ. Дубяжынскі хор пад яго кіраўніцтвам на працягу кароткага часу вывучыў багатую праграму, ядром якой з'яўляецца мясцовая народная творчасць. Асабліва прыгожа спяваюць салісты гэтага хору Ірэна і Алесь Раманюкі.

ФЭСТЫН У ДУБЯЖЫНЕ

А побач, на дубяжынскай спартыўнай пляцоўцы, праходзілі адначасова пажарнаватовыя спаборніцтвы на „Залаты каск". Майстрам Бельскага павету аказаўся Здзіслаў Красоўскі з Бельскага ПОМ-у.

Фэстын у Дубяжыне закончыўся традыцыйнымі танцамі, якія працягваліся да позняй ночы.

В. Рудчык
фота аўтара



Начальнік Бельскай гміны мгр інж. Ежы Каліна вітае ўдзельнікаў дубяжынскага фэстына.

Пачатак на стар. 1



ны гаспадарчай дзейнасці міжгуртковскіх машынна-трактарных баз і сельскагаспадарчых гурткоў. Пачатак гэтаму мерапрыемству даў гурток з Паўночнага Вострава, дзе старшынёй з'яўляецца тав. Юрчэня. Гэты гурток супольнымі сіламі апрацоўвае звыш 300 га дзяржаўнай зямлі і дае высокі даход, а ў гэтым годзе распачаў адкорм 350 штук свіней. Яго следам ідзе сельгасгурток у Піражках. У гаспадарнасці не адстаюць і іншыя нашыя гурткі. Для прыкладу, МБМ у Крынках за мінулы год дабілася 1 мільёна 40 тысяч злотых чыстага даходу. Сельскагаспадарчыя гурткі на Сакольшчыне апрацоўваюць амаль 2,5 тыс. гектараў дзяржаўнай зямлі. Гэта дае нам першае месца ў ваяводстве.

Ад нашага павету ў Цэнтральных дажынках прыме ўдзел 800 чалавек, якія выбраны на вясковых сходах і дэлегаваны паасобнымі арганізацыямі. Спадзяюся, што будуць сярод іх такія гаспадары, як Мікалай Пац з Гаркавіч — старшыня гміннай рады нарадовай у Бабіках, як Генрык Буцька ці Ян Стшымінскі — майстры сельскагаспадарчай прадукцыі, пераможцы конкурсу „Беластоцкая вёска — гаспадарная і культурная", у якім у нас прыняло ўдзел 89 вёсак і 543 гаспадары.

Сакольскі павет супольна з Лапскім і Беластоцкім паветамі 3 верасня будзе мець свой дзень на Цэнтральных дажынках. Пастараемся, каб нашае выступленне спадабалася дажынкавым гасцям. Янаўскія ткачыхі рыхтуюць на гэтую аказію памятныя макаткі, мастацкі народны калектыў са Снічан пад кіраўніцтвам Галены Ярмошкі пакажа сцэнку з сакольскага вяселля, на сельскагаспадарчай выстаўцы можна будзе ўбачыць славутых сакольскіх коней, доўгавaўністых авечак і народзістых птушак.

Ды да пабачэння на дажынках.

Запісаў **В. Рудчык**
фота аўтара

У Азяранях Малых не ўсё добра

Невялічкая вёсачка Азяране Малыя ў Сакольскім павеце вельмі працавітая. У яе і на палях усё ладна, і ў хлявах не пуста.

— Тут заробку нідзе ніякага нямаш — адно свінне, — разважалі азяранцы.

І гадоўля ў іх гэтай жывёліны, трэба прызнаць, пастаўлена вельмі добра. Вось хоць бы Уладзімір Віткоўскі. Прадаў ён у гэтым годзе 11 штук і яшчэ рыхтуе штук 12. Добра! У вёсачцы гаспадароў усяго каля 20, а за мінулае паўгоддзе здалі яны ўжо каля 150 кормнікаў. Да канца года спадзяюцца здаць яшчэ столькі ж, калі не болей.

Але маюць Азяране Малыя і свае беды.

Па-першае, крыўдзіць гэтую вёсачку сельскагаспадарчы гурток у Крушынянах. Прыдзяляе ёй машыны ў апошнюю чаргу або зусім абмінае. Нядаўна цяжка было вымаліць ад яго машыны да апырсквання збожжа ад пустазелля. А калі высыпала стонка, зноў прышлося прасіць, енчыць, ездзіць у гмінную раду. Але старшыня крушынянскага сельгасгуртка ды дыспайтар ні людской просьбы не слухаюць, ні ўлады не баяцца. Стонка палавіну бульбы з'ела. На жніво таксама сельгасгурток у Крушынянах усім вёскам па адной машыне прыдзяліў, а Азяраням Малым ды Белагорцам — па паўмашыны прызначыў!... Ну, абходзіцца з Азяранямі Малымі, як з байструкамі.

Па-другое, вёсачка Азяране Малыя, праўда, невялікая. Але ўлады і яе прыкмеціл. Пачалася пракладка электрычнага святла, і нанoсець у вёсачцы, пэўна, першая лямпачка бліснe. Але да ПКС-у тут кіламетраў 5, а ў вёсцы і тэлефона няма. Ці з дабром, ці з бядою няма як і да людзей аказацца. Тэлефон гэтай мясціне вельмі прыдаўся б!

Па-трэцяе, Азяране Малыя спецыялізуюцца, так сказаць, у гадоўлі свіней, але і кароў малочных з ахвотай разводзілі б. Ды з малаком клопат — у вёсцы злеўні няма. А надта ж патрэбна Азяраням Малым злеўня, хоць і невялічкая. (іс)

ЛЮДЗІ ДОБРАЙ РАБОТЫ

АЛЯКСАНДР МЯЛЕШКА

Адным з найлепшых гаспадароў Гарадоцкай гміны Беластоцкага павету з'яўляецца Аляксандр Мялешка. Яго 21-гектарава гаспадарка знаходзіцца непадалёку Гарадка. Аляксандр Мялешка збірае ў сярэднім па 20 цэнтнераў з гектара збожжавых культур і больш 200 цэнтнераў бульбы. Дзяржаве прадае па 2.500 кілаграмаў жыта і бульбы. Гадуе 15 кароў, у тым ліку 8 дойных, ад якіх прадае па 80—90 літраў малака ў суткі. На працягу года прадае ён дзяржаве 15 свіней, у тым ліку прынамсі дзве вагою больш 300 кілаграмаў.

Аляксандр Мялешка мае мураваныя сельскагаспадарчыя будынкі і дом. Калі будзе падключана электраэнергія, ён намеран павялічыць жывёлагадоўлю, а таксама механізаваць некаторыя работы дома і ў аборы.

Тэкст і фота **Ц. Я.**



ПАДАТАК... ДЛЯ 93-ГАДОВАГА ДЗЯДУЛІ

У Плёсках жыве старэнькі дзядок, Пятро Бручко, якому ўжо пайшоў 94-ы год. Дагадоўвае яго сын, бо сам дзядок з Войшкаў. У вёсцы яшчэ жывуць двое такіх старэнькіх людзей: Ігнацюк Ульяна і Смалеўскі Пятро. І вось яны атрымалі нядаўна ад улад па тысячы злотых дапамогі, а найстарэйшы дзядок Пятро Бручко вельмі ўцешыўся, калі і яго наведаў пісьманосец і сказаў распісацца на ўрадавай паперцы. Дзедка распісаўся дрыжачай рукой і папрасіў пісьманосца прачытаць пісульку. А там замест дапамогі — падатак на тысяча дзвесце злотых! Падатак гэты налічылі і выслалі пісьмо ўраднікі з гміны Юхновец.

Вось і пацешылі старэнькага дзедку, а здаецца ж, што ўраднікі гміны павінны знаць свае вёскі і сваіх жыхароў.

(на)

Беларуская літаратура — Аляксандр Баршчэўскі

Нашаніўская пара

ЯДВІГІН Ш. — ЧАСТКА IV

Вярнуўшыся з Масквы ў Беларусь, Ядвігін Ш. пачынае працаваць у аптэцы, у Радашковічах. У гэтым часе наступаюць тры істотныя падзеі ў жыцці пісьменніка: смерць бацькі, жаніцьба з Люцыяй Ігнатоўскай і пачатак туберкулёзнага працэсу. Усё гэта ў значнай ступені дэтэрмінавала жыццё пісьменніка. Ядвігін Ш. некалькі разоў кідаў працу ў аптэках і прымаўся за сельскагаспадарчыя заняткі ў сваім маёнтку — Крапілаўка. Кантакт з зямлёй меў прынесці яму духовую раўнавагу і вярнуць здароўе.

Рэвалюцыя 1905 года была вялікім стымулам у працэсе адраджэння зняволеных народаў. Рэвалюцыя, несумненна, прычынілася да актывізацыі Ядвігіна Ш. Праўда, глядзеў ён на яе крыху панскім вокам, аднак у ёй трэба шукаць прычын, якія канчаткова скіравалі пісьменніка на шлях служэння беларускай літаратуры. Ядвігін Ш. быў у курсе спраў, звязаных з беларускім нацыянальным рухам і з беларускай нацыянальнай прэсай. Ужо ў трэцім нумары „Нашай долі" паявілася першае беларускае апавяданне Ядвігіна Ш. „Суд". Цяжка сказаць, ці было гэта ўвогуле першае беларускае апавяданне, напісанае пісьменнікам. Калі прымем пад увагу, што ўжо ў 1891 годзе ўдзельнічаў ён у перакладзе на беларускую мову апавядання Гаршына „Сігнал" і што пасля пераезду з Масквы ў Беларусь супрацоўнічаў з рускай газетай „Минский Вестник" і польскай газетай „Zorza Wileńska", дык цяжка ўявіць, каб аж да 1906 года не пісаў беларускіх твораў. Відаць, пісаў, аднак іх не публікаваў, бо не было такой магчымасці. Заснаванне беларускіх газет стварыла такую магчымасць. Аднак не можам катэгарычна сцвярджаць, што Ядвігін Ш. меў у гэты час напісаныя беларускія творы. Справа ў тым, што пасля змяшчэння ў 1906 годзе ў „Нашай долі" свайго першага апавядання аж да 1909 года ён не друкуе сваіх твораў. Можа таму, што іх не меў, а можа і з-за другіх прычын.

Спынены кантакт з „Нашай доляй", „Нашай нівай" быў тым больш дзіўны, што Ядвігін Ш., здаецца добра ведаў А. Уласава, які меў маёнтак каля Радашковіч і які, як вядома, іграў адну з галоўных роляў у развіцці беларускага друку. Можа, прычынай гэтага маўчання быў нездавальняючы стан здароўя? У кожным выпадку ў 1909 годзе здароўе пісьменніка аказалася настолькі добрым, што быў ён у стане прыехаць у Вільню і паступіць на працу ў рэдакцыю „Нашай нівы", у якой пачаў кіраваць літаратурным аддзелам. Годам пазней здароўе пісьменніка настолькі акрэпла, што быў ён у стане зрабіць пяшком вялікае падарожжа з Вільні ў свой маёнтак Крапілаўка. Прайшоў пісьменнік каля 400 кіламетраў. Літаратурна-публіцыстычным вынікам гэтага падарожжа былі вядомыя „Лісты з дарогі", якія змяшчаў пісьменнік у многіх нумарах „Нашай нівы" ў 1910 годзе.

Апрача працы ў „Нашай ніве", Ядвігін Ш. быў рэдактарам першага беларускага сельскагаспадарчага часопіса „Саха". У пачатку 1914 года пераехаў ён з Вільні ў Мінск і тут пачаў супрацоўнічаць з рэдагаваным Цёткай часопісам „Лучынка". Пасля ліквідацыі гэтага часопіса прымаў Ядвігін Ш. актыўны ўдзел у дзейнасці „Беларускага таварыства помачы ахвярам вайны". На працягу пэўнага перыяду быў ён нават старшынёй гэтай арганізацыі.

Першая сусветная вайна, лютаўская і кастрычніцкая рэвалюцыі змянілі карэнным чынам сітуацыю ў жыцці Беларусі. Беларускі грамадскі і культурны рух выразна раскалоўся на дзесяткі плыняў. Аднак незалежна ад маніфестаў і дэкларацый можна было ўсе арыентацыі дзяліць толькі на дзве групы: на тую, якая падтрымлівала рэвалюцыю і на тую, якая была супраць рэвалюцыі. Няма сумненняў у тым, што Ядвігін Ш. не належаў да энтузіястаў рэвалюцыі. Гэта завяло пісьменніка ў склад Рады Беларускай Народнай Рэспублікі і да цеснага супрацоўніцтва з органам гэтай Рады газетай „Беларусь". Ядвігін Ш. часта выступаў на сходах, сустрэчах і з'ездах. Не ведаем яго праўду. Не можам аднак сумнявацца ў тым, што нямала было ў іх антырэвалюцыйных матываў. У часе рэвалюцыі маёнтак Ядвігіна Ш. быў разграблены, што было, мабыць, адной з прычын адмоўных адносін пісьменніка да ідэі людадаўладства. Непрыхільныя адносіны да рэвалюцыі завялі Ядвігіна Ш. у армію Балаховіча, у якой пісьменнік супрацоўнічаў з армейскай газетай „Звястун". У перыяд барацьбы Пілсудскага з Савецкай уладай Ядвігін Ш. жыў некаторы час у Варшаве. Пасля пераехаў у Вільню. У канцы 1971 года цяжка захварэў. Хвароба гэта стала прычынай яго смерці ў пачатку 1922 года. Пахавалі Ядвігіна Ш. на Росе — віленскіх каталіцкіх могілках.

Канапляная праблема

Дзве суседнія вёскі Адрынкі і Гаранды, Нараўскай гміны, Гайнаўскага павету ў асноўным займаюцца вырошчваннем жыта, аўса, ячменю, бульбы і іншых культур. Вельмі добра ўдаюцца тут каноплі. Раней некалькі год падрад сяляне кантрактавалі гэтую расліну, пастаўлялі валакно высокай якасці і мелі з гэтага ладныя даходы. Некаторыя з іх атрымоўвалі ў год па 11 і болей тысяч злотых. Мясцовы сельскагаспадарчы гурток закупіў нават камплект адпаведных машын для апрацоўкі канапель, каб аблегчыць працу і атрымоўваць яшчэ лепшую сыравіну. Усё было добра да апошняга года. А вось увесну гэтага года контрактуючыя арганізацыі чамусьці не заключылі дагавораў з адрынкоўцамі і гарандоўскімі гаспадарамі на пастаўкі канапляната валакна. Цяпер і машыны ў сельгасгуртку не выкарыстаны, і сяляне сумуюць, што не маюць даходу з вельмі выгаднай контрактацыі.

Чаму гэта так?

Можа гмінная рада ў Нарве ды адпаведныя гаспадарчыя арганізацыі адкажуць нам ды адновяць кантрактацыю канапель у Адрынках і Гарандах! (іс)

Фальклор Трасцяніцкіх п'яніц

(спяваецца на мелодыю частушак)

Па сяле нашым — Трасцянцы
Група п'яных хлопцаў йдзе.
Наперадзе брыгадзіста
К Жэнічку ў „дзетдом" вядзе.

Тра-ля-ля (2 р.)

От, дзе, братцы, наша сіла,
Як бетон, наша сям'я!
Сядзем, вып'ем па паўлітра —
Звесяліцца нам душа.

Тра-ля-ля (2 р.)

І бярозка расшумелась,
Пахілілася вярба,
Весяліліся хлопцы, разам
Там і дзеўчына была.

Тра-ля-ля (2 р.)

Вып'ем, хлопцы, мы па шклянцы,
Вып'ем, братцы, па другой!
І ты з намі, пане Ваня,
І ты, дзядзька Васілёк!

Тра-ля-ля (2 р.)

Калектыў у нас багаты —
Калектыў на ўсё сяло.
Ёсць фаховы ў нас рабяты,
Ў нас і Рысек-вётрагон.

Тра-ля-ля (2 р.)

Не туды, браткі, дарога,
Ужо пакіньце водку піць!
За работу вы вазьміцесь,
Годзе п'яным вам хадзіць!

Тра-ля-ля (2 р.)

Годзе п'яным вам хадзіць.

Падслухана ў Трасцянцы

Кроў для хворых

У мінулым годзе Польскі Чырвоны Крыж арганізаваў конкурс „Кроў — дар жыцця". У Беластоцкім ваяводстве прыняло ў ім удзел 2.600 асоб, якія разам аддалі на патрэбы лячніцтва 732,2 літра крыві.

Увогуле, улічваючы іншых крывядаўцаў, ПЦК у мінулым годзе сабраў у ваяводстве разам 2.084 літры крыві.

*

На гэты год ПЦК арганізаваў новы конкурс па збіранню крыві. Тут вялікую ролю адыгрываць цэнтры здароўя. У Беластоцкім ваяводстве на 161 цэнтр здароўя у конкурсе прымае ўдзел звыш 80.

Калектыўна аддавалі сваю кроў людзі ў многіх вёсках, між іншым, у Сухаволях — 14 асоб, у Заблудаве — 46 асоб, у Гарадку — 28 асоб. (вл)

НА СПАРТЫЎНАЙ НІВЕ

Спорт на Дуброўшчыне

У Дуброўскім павеце дзейнічае зараз 60 гурткоў ЛЗС, якія згуртоўваюць 1835 членаў, у тым ліку 467 дзяўчат. Найбольш ёсць каманд сяткоўкі (59), футбольных (18), настольнага тэніса (10). Вясковыя юнакі і дзяўчаты ахвотна займаюцца лёгкай атлетыкай. Дзяўчаты перш за ўсё іграюць у сяткоўку. Найлепшымі дзявочымі камандамі лічацца каманды з Сухаволі, Ружанастоку і Гараднян. Сярод футбольных каманд даволі моцнымі з'яўляюцца мужчынскія каманды з Вострава, Ліпска, Гарасімавічаў, Капцёўкі, Нярсна, Новага Двара, Плябанаўцаў, Сухаволі і іншых мясцовасцей. У апошні час спаборнічалі яны на кубак начальнікаў гмін у Сухаволі, Ліпску і Дуброве. Спартыўныя спаборніцтвы на „Залатую каску" адбудуцца ў Ліпску, Вострaве і Дуброве. Апрача таго, сёлета моладзь Дуброўшчыны будзе яшчэ ўдзельнічаць у матаровым і пешым рэйдах ды іншых спаборніцтвах.

Варта адзначыць, што 5 юнакоў з Дуброўшчыны — Я. Кучэўскі, М. Мароз, Ю. Алехна, Ю. Кірэйчык і А. Станулевіч будуць удзельнічаць у чэмпіянаце Польшчы для моладзі з сельскагаспадарчых тэхнікумаў. Вялікая ў гэтым заслуга трэнераў Аляксандра Войны з Ружанастоку і Генрыка Гапонюка з Дубровы.

Калі гаварыць аб спартыўных пляцоўках і стадыёнах, трэба адзначыць, што найлепш з гэтым у Сухаволі. А вось у самым павятовым мястэчку Дуброве няма стадыёна. Моладзь з паасобных вёсак спортпляцоўкі будуе грамадскім чынам. Там, дзе ёсць школы, карыстаецца яна са школьных спартыўных пляцовак. (ця)

Ф·А·Л·Ь·К·Л·О·Р

СЯМЕЙНАЯ

Moderato

Ой, га-ю, мой га-ю, га-ю зе-ле-нень-кі,
Чом на то-бе, га-ю, ліс-то-чэк друб-нень-кі? -нень-кі?

Ой, гаю, мой гаю, гаю зелененькі,
Чом на тобе, гаю, лісточэк друбненькі?
Чом на тобе, гаю, лісточэк друбненькі?
Лісточэк друбненькі, вецер ні калышэ,
А брат до сестронкі дробны лісты пішэ,
А брат до сестронкі дробны лісты пішэ,
Адзін пішэ, пішэ, другі адсылае:

— Чом жэ ты, сестронка, у госцях ні бываеш?
Чом жэ ты, сестронка, у госцях ні бываеш?
Чы коня ні маеш, дарожкі ні знаеш?
Чы од міленького воленькі ні маеш?
Чы од міленького воленькі ні маеш?

— Я коніка маю, дарожэньку знаю,
А ад міленького воленькі ні маю.
А ад міленького воленькі ні маю.

Ад Клаўдзіі Домань, 1912 года нараджэння, вёска Новая Воля Беластоцкага павету, запісаў 22 чэрвеня 1973 года Мікалай Гайдук. З магнетафоннай стужкі нотны запіс зрабіў Эдуард Гойлік.



ПРАЦЯГ РАЗМОВЫ З СОЛТЫСАМ МАРЧУКОМ

Нядаўна мы далі пачатак цікавай размовы з солтысам вёскі Целушкі Паўлам Марчуком. Сёння працяг размовы. Правёў яе наш карэспандэнт.

— Бачу і самаходы ўласныя ў вас ёсць?

— Так, паволі дарабляемся. У нас, бадай, цяпер 10 „Жукоў" у вёсцы, якія купілі самі гаспадары. Што прадаць, ці што купіць, дык цяпер не трэба ехаць канём у Беласток (40 км), Бельск (40 км) ці ў Гайнаўку (40 км). Маеш самаход — нагрузіў яго таварам і едзь. У нас яшчэ і больш ёсць ахвотных купіць самаходы. У Целушках нават два разы арганізавалі самаходовыя курсы. Закончыла іх у нас і атрымала правы вадзіцеля самаход ў катэгорыі „В" каля 45 чалавек.

— А дабрацца ў вашу вёску калісь была чыстая бяда, бо з Рыбалаў праз Паўлы (10 км) была такая пясчуга, як мора. А цяпер высыпана жвірам.

— Праўда. Змянілася ўсё нядаўна, бо толькі ў 1971 годзе была запланавана жвіроўка ў Паўлы. Мы згадзіліся зрабіць гэта чынам і навазілі жвіру на дарогу. Наш чын ацанілі на 250 тыс. зл. Прывезлі мы гэтага жвіру больш як 8.300 кубаметраў — палавіна малой гары. У гэтым годзе ў канцы мая наша вёска зноў вазіла жвір, але ўжо на канец вуліцы, дзе ў нас няма бруку. Давезлі яшчэ і на дарогу, дзе парабіліся выбоіны. У гэтым годзе мы звезлі 380 балонаў жвіру, па 10 балонаў на кожнага гаспадара ў вёсцы.

На нашу думку, добра было б, каб і вёска Паўлы ад сябе дарабіла да нас жвіроўку, гэта значыць той кусок у лесе — каля аднаго кіламетра. Вёска Рыбалы ў чэрвені г.г. навезла жвір на кусок пясчугі, які быў ля самай іхняй вёскі. Каб усе вёскі ўсё гэта зрабілі, тады б да нас можна было смела пусціць аўтобус, што і абяцалі нам улады ПКС.

— Як у вас з асветай, культурай?

— Асвета падпарадкавана школе, якая ёсць у вёсцы. Вёска мае радыё і тэлевізію. Штук 15 тэлевізараў будзе ўжо ў вёсцы, а радыёпрыёмнік дык у кожнай хаце. Ёсць бібліятэчка, крама. Няма святліцы. Стараемся аднак яе сабе пабудаваць. Выбралі камітэт будовы, які ўжо атрымаў стары будынак у Беластоку. Толькі прывезці яго ў вёску. Збіраем таксама грошы на гэта і думаем, што наша гміна крыху дадасць.

Сама вёска Целушкі прыгожая. Разбудавалася. Няма саламяных стрэх. Дамы ў большасці драўляныя, але ўжо ёсць сем мураванак. У хатах дастатак. Ёсць і пральнікі, і халадзільнікі, і прыгожая мэбля. А на дадатак — прыгожае ў нас месца, таму і з'язджаецца летам сюды многа гасцей.

Гутарыў **М. Матвеюк**



Вёска Целушкі. *Фота Я. Цялушэцкага*

БЕЛАРУСКІЯ КНІГІ

У кнігарні імпартных выданняў у Беластоку, вул. Кілінскага 10, можна набыць наступныя кнігі на беларускай мове:

Літаратурная Беласточчына, Мінск 1973, стар. 120, цана 5 зл. 20 гр.

Элегантна выдадзены выдавецтвам „Мастацкая літаратура" ў Мінску зборнік твораў паэтаў і празаікаў, якія гуртуюцца ў літаратурна-мастацкім аб'яднанні „Белавежа" пры Галоўным праўленні Беларускага грамадска-культурнага таварыства ў Польшчы. У зборнік увайшлі творы Антося з Лепля, Алеся Барскага, Васіля Баршчэўскага, Яшы Бурша, Міколы Гайдука, Уладзіміра Гайдука, Юркі Геніюша, С. Заставіна, Уладзіміра Паўлючука, Віктара Рудчыка, Алеся Свіська, Ягора Хлябіча, Яна Чыквіна, Дзмітрыя Шатыловіча, Віктара Шведа і Саксрата Яновіча. Уступны артыкул аб творчасці нашых „белавежцаў" належыць пяру беларускага літаратуразнаўцы Уладзіміра Казберука. Зборнік выйшаў пад рэдакцыяй Хведара Жычкі і П. Шаўцова ў мастацкім афармленні Г. Шэлега.

Куляшоў Аркадзь, Далёка да акіяна, 1972, стар. 224, цана 10 зл. 80 гр.

Паэма вядомага сучаснага беларускага паэта старэйшага пакалення. У цэнтры ўвагі аўтара яго аднагодкі, жыццё і дзейнасць якіх выпала на бурлівыя часы Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі, Вялікай Айчыннай вайны, а таксама і на нашыя мірныя дні.

Броўка Пятрусь, Калі ласка, 1972, стар. 280, цана 9 зл. 50 гр.

Зборнік твораў, якія выйшлі ў апошнія гады з-пад пяра заслужанага сучаснага беларускага паэта старэйшага пакалення. Багацце новых тэм і няспынныя пошукі свежых метафар і вобразаў — адметная рыса творчасці П. Броўкі.

Русак Адам, Выбранае, 1972, стар. 160, цана 5 зл. 20 гр.

Зборнік выбраных вершаў і тэкстаў песень, якія былі напісаны ў розныя гады папулярным на Беларусі аўтарам. Выданне выйшла ў малафарматнай серыі „Бібліятэкі беларускай паэзіі".

Кнігарня імпартных выданняў у Беластоку ахвотна высылае кнігі за паштовым залічэннем (з далучэннем рахунку). Зацікаўленні кірыцце па адрасу: „Dom Książki", Białystok, ul. Kilińskiego 10. (мг)

ДНІ БЕЛАРУСКАЙ ССР У ВАРШАВЕ

Ад 30 чэрвеня па 7 ліпеня 1973 года ўрачыста прахо- дзілі Дні Беларускай ССР у Польшчы.

Урачыста адзначала гэтыя Дні і сталіца нашай краіны — Варшава.

УРАЧЫСТЫ КАНЦЭРТ У ЛАЗЕНКАХ

Дні Беларусі пачаліся ўрачыстым канцэртам, які адбыўся 1 ліпеня г.г. у маляўнічым тэатры на востраве ў Лазенках.

Была гэта багатая праграма Беларускага эстраднага калектыву з Мінска.

Надзвычай сардэчна ўспрымаўся жаночы квартэт „Купалінка". Прыгожыя дзяўчаты ў прыгожых народных сукенках цудоўна выканалі без акампаніямента беларускія народныя песні: „Ой, рана на Івана", „Кацілася чорна галка", „Як пагнала бабуленька курачак пасці".

Цымбалісты В. Барковіч і А. Леончак у суправаджэнні баяністаў З. Буслаўскай і А. Папова віртуозна выканалі „Беларускія народныя танцы" і „Кубанскія рытмы".

З вялікім поспехам выступілі салісты Л. Златава, М. Здановіч і В. Кучынскі, якія, між іншым, праспявалі беларускія песні „Чабарок", „Нёман", „У месяцы верасні".

Дасканалая балетная пара Л. Бжазоўская і Ю. Трояк выканала „Вальс" Ф. Шапэна і „Танец" А. Скрабіна.

Працавіта акампаніравала салістам і балетнай пары Л. Мальшэва.

Выканаўцы канцэрта развіталіся са слухачамі і гледачамі папулярнай беларускай песняй „Бывайце здаровы".

ЗАКЛЮЧНЫ КАНЦЭРТ

На заканчэнне Дзён Беларускай ССР у Польшчы 7 ліпеня г.г. адбыўся ўрачысты канцэрт у Драматычным тэатры, што змяшчаецца ў Палацы культуры і навукі ў Варшаве.

На канцэрце прысутнічалі: намеснік члена Палітбюро, сакратар ЦК ПАРП К. Барцікоўскі, І сакратар ВКВ ПАРП К. Ракашэўскі, сакратары КВ ПАРП у Беластоку — В. Юшкевіч і Я. Златажынскі. Прыбыла таксама дэлегацыя Беларускай ССР на чале са старшынёю Вярхоўнага Савета Беларусі І. Шамякіным. Прысутнічаў на канцэрце пасол СССР у Польшчы С. Пілатовіч.

Урачысты настрой, прыгожа ўдэкараваная зала і сцэна. На сцэне польскі і беларускі сцягі.

Аркестр іграе гімны Польшчы і Беларусі.

З прамовай выступае сакратар Агульнапольскага камітэта Фронту адзінства народу, намеснік старшыні ГП ТППР В. Ярасінскі. У сваёй прамове ён сцвердзіў, што ў партызанскіх атрадах на польскіх і беларускіх землях супольна змагаліся з ворагам сыны нашых народаў. Сімвалам гэтай барацьбы з'яўляецца постаць вядомага прадстаўніка польскага і беларускага рабочага руху — С. Прытыцкага.

Узяўшы слова, І. Шамякін падзякаваў за сардэчныя довады дружбы і гарачы прыём, з якімі беларуская дэлегацыя сустрэлася ў Польшчы.

У мастацкай частцы выступілі: Беларускі эстрадны калектыў з Мінска, акцёры варшаўскіх тэатраў, якія дэкламавалі вершы беларускіх паэтаў, а таксама лаўрэаты фестываляў савецкай песні ў Зялёнай Гуры.

БЕЛАРУСКІЯ КІНАФІЛЬМЫ

У часе Дзён Беларускай ССР у кінатэатры „Аўрора" на Крэдытовай дэманстраваліся наступныя кінафільмы кінастудыі „Беларусьфільм".

1) „Здольны да воінскай службы".
2) Першы наведвальнік".
3) „Вайна пад дахамі".
4) „Лісты да жывых".
5) „Масква — Генуя".
6) „Увага, у горадзе чараўнік".
7) „Вуліца малодшага сына".
8) „Наперадзе круты паварот".

ВЫСТАЎКА БЕЛАРУСКАГА НАРОДНАГА МАСТАЦТВА

У зале „Аматараў мастацтва („Przyjaciół Sztuk Pięknych") на вул. Руткоўскага 5, ад 2 па 12 ліпеня г.г. дэманстравалася выстаўка беларускага народнага мастацтва.

Сабрана тут было некалькі соцень экспанатаў — вырабаў народных умельцаў Савецкай Беларусі. Большасць з іх — гэта далікатна-карунковая разьба па дрэву.



З канцэрта мастацкай самадзейнасці Гродзеншчыны ў Беластоку. *Фота А. Карпюка*

ВЫСТАЎКА БЕЛАРУСКАЙ КНІЖКІ

У чытальнай зале Клуба міжнароднай кніжкі і друку „Дружба" на вул. Крэдытовай на працягу ліпеня г.г. дэманстравалася багатая выстаўка беларускіх кніжак, выдадзеных у Мінску на працягу апошніх гадоў.

Кніжкі былі тэматычна размешчаны на дзевяці вялікіх стэндах.

На першым з іх, пад загалоўкам „Беларуская ССР", экспанавалася, між іншым, шасцітомная „Гісторыя БССР" (І і ІІ тамы, якія дагэтуль выйшлі з друку), а таксама 6 тамоў Беларускай Савецкай Энцыклапедыі.

Сярод „Мемуараў і ўспамінаў" (ІІІ стэнд) апынулася літаратурная навінка — „Успаміны Мухі-Мухноўскага", легендарнага ўдзельніка нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі (Выд. „Беларусь", 1973 г.).

V Стэнд — „Мастацкая літаратура" — прадстаўляе новыя выданні збору твораў выдучых беларускіх пісьменнікаў, „Бібліятэку беларускай паэзіі" (20 кніжак) і „Бібліятэку беларускай прозы" (16 кніжак).

Сярод „Дзіцячай літаратуры" (VI стэнд) заслугоўвае на ўвагу анталогія беларускай савецкай дзіцячай літаратуры ў 2 тамах пад загалоўкам „Арлянятам", а таксама „беларускі „Дзіцячы фальклор" (Выд. АН БССР, 1972 г.).

У „Перакладах" (VIII стэнд) паявілася некалькі кніжак з польскай літаратуры, а менавіта вершы А. Міцкевіча, апавяданні польскіх пісьменнікаў „Ад Буга да Одры" (пад рэд. Я. Брыля) і маленькая кніжачка „Рэпартаж з пустога поля" В. Ядзджынскага, у перакладзе Я. Брыля.

Цікава, што ў стэндзе „Перакладаў" „заблытаўся" зборнічак „Літаратурная Беласточчына". Відавочна, арганізатары выстаўкі не вельмі ведалі, дзе гэтую кніжку паставіць.

ВЫСТАЎКА БЕЛАРУСКАЙ ГРАФІКІ

У зале Дома культуры на вул. Электаральнай на працягу ліпеня г.г. дэманстравалася цікавая выстаўка 45 графічных прац 16 вядомых беларускіх мастакоў. Тэматыка прац разнастайная, прадстаўляючая мінулае і сённяшні дзень Беларусі.

Мінулае Беларусі выдучаецца асабліва ў ілюстрацыях А. Кашкурэвіча да дарэвалюцыйных паэм Я. Купалы.

Трагедыя Беларусі перыяду другой сусветнай вайны выступае ў працах: П. Дурчына („Брэсцкая крэпасць"), Я. Зайцава („Хатынь"), А. Кашкурэвіча („Маткі"), С. Раманава („У партызанскага сувязнога"), І. Раманоўскага („Янка Купала ў дні вайны"). Асабліва запамяталася апошняя карціна, на якой Я. Купала з сумным тварам стаіць на развалінах узарванага мосту з блакнотам у руцэ на фоне ахопленага зарывам пажару неба. Унізе — танкі, што адправіліся на фронт.

Праблемам сацыялістычнага будаўніцтва прысвечаны працы С. Гераса, Г. Паплаўскага, В. Садзіна і В. Сокалава.

Вабіць вока каляровыя лірычныя пейзажныя замалёўкі. Г. Лось („Лета ў Рэчыцы", „Ранак у лесе") і працы А. Паслядовіча з цыкла „Беларуская народная песня" („Ой, рана на Івана", „Зязюля ў садзе кукуе").

Віктар Швед

Куток практычных ведаў



ЛЕТНІЯ СУШАРНІ ДЛЯ БЯЛІЗНЫ

Летам, у добрую сонечную пагоду, сушыць бялізну наогул не цяжка. Калі аднак вы робіце „вялікае пранне", а плошчы на сушэнне бялізны не маеце замнога, дык варта падумаць аб тым, каб і існуючую плошчу выкарыстаць добра, ды каб павешаная бялізна выглядала прыгожа і эстэтычна. Для гэтага патрэбны спецыяльныя сушарні.

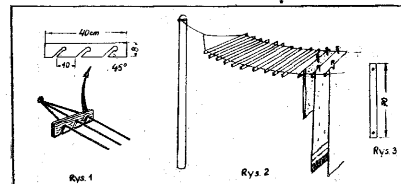
Можна зрабіць іх двума спосабамі.

1. На першым малюнку вы бачыце сушарню, зробленую з дзвюх дошчак, якія могуць быць падвешаны ў рознай адлегласці адна ад другой. У гэтых дошчаках зроблены адпаведныя дзіркі, праз якія трэба працягваць вяроўку. Даўжыня дошчак залежыць ад таго, якая вам будзе патрэбна колькасць шнуркоў, а г.зн. дзірак у дошчаках. Аднак, каб дошчакі былі трывалыя, яны не павінны быць даўжэйшыя, чым 1 метр. Дзірачкі робім у адлегласці 10—15 см адна ад другой.

Калі, напрыклад, вы хочаце расцягнуць 3 вяроўкі, так як гэта відаць на мал. 1, то дошчачку трэба ўзяць даўжынёю ў 40 см, шырынёю 8 см, а таўшчынёю 1,5 см. Дошчачкі трэба рабіць з цвёрдага дрэва. Выстругаўшы і выгладзіўшы іх, рысуем алоўкам лініі пад вуглом 45° такім чынам, каб лініі гэтыя спалучаліся з дзірачкамі, прасвідраванымі ў сярэдзіне шырыні дошчачак. Дыяметр дзірачак павінен быць крыху большы чым таўшчыня вяроўкі, каб можна было яе лёгка працягнуць.

2. Іншы тып сушарні выглядае, як драбінка, паказаная на мал. 2. Гэта сушарня зроблена з шэрагу драўляных планак, спалучаных на канцах дзвюма вяроўкамі. Размеры планак павінны быць наступныя: даўжыня 80 см, шырыня 5 см, таўшчыня 1—1,5 см. На канцах планак трэба прасвідраваць дзірачкі, крыху большыя, чым таўшчыня вяроўкі, якую хочам працягнуць. Планкі трэба замацаваць у адлегласці 20 см адна ад другой пры дапамозе зробленых на вяроўцы вузлоў.

Гаспадыня



Д. МАРОЗАЎ

КРАХ АПЕРАЦЫІ „ЦЫКЛОН"



Клец адарваўся ад сваіх запісаў.

— Глядзіце, Лібель! — твар яго разгараўся, ён яўна адчуваў сябе пераможцам. — Сведкі гаварылі пра грузавік, значыць першыя дзве машыны адпадаюць.

— Гэта цікава, — сказаў Лібель.

— Аналізуем далей, — Клец падняў палец. — Капітан едзе ў Берлін. Ён прыязджае, штосьці затрымлівала яго. Што можа затрымаць франтавога афіцэра ў сталіцы?

— Інтрыжка? — асцярожна спытаў Лібель.

— Вы мяркуеце па сабе!... Куды мы павінны зараз ехаць?

— У гараж фірмы „Браты Заўкель". Так я думаю.

— К чорту! — Клец разззлаваўся. — Ды ў вас сапраўды няма ні грама разважнасці і логікі! Здаецца ж, ясна, што сапраўдны франтавік, трапіўшы ў Берлін, перш за ўсё хоча камфорту. Капітану падвярнулася машына з „Мядзведзя"! Едзем туды! — загадаў катэгарычна Клец. — Ён дастаў з шуфляды стала пісталет і пачаў зараджаць абойму.

— Вось добра, што вы мне напомнілі, пан оберштурмбанфюрэр, мой фургон таксама трэба зарадзіць, гэта значыць, я хацеў сказаць, заправіць, у баку няма ні кроплі.

— Добра, толькі хутка!

Лібель выйшаў. Не спяшаючыся, ён падымаўся па прыступках з бункера. На гадзінніку было адзінаццаць. Ён сеў у машыну і паехаў да заправачнай калонкі.

Вярнуўся ён толькі праз сорак мінут. Ля ўваходу ў бункер яго чакаў Клец. Ён быў злосны.

— Чаму вы так доўга, Лібель?!

— Давялося шукаць бензін, у нашай калонцы няма, але мне ўсё-такі ўдалося дастаць. Акрамя таго, трэба было дастаць і масла.

Нарэшце, Лібель і Клец выехалі на цёмную і пустую набярэжную Шпрэе. Было ўжо без чвэрці дванаццаць.

— Што вам гаварылі сведкі пра выгляд капітана? — спытаў Клец.

— Ён, здаецца, высокага росту, цёмныя валасы, даволі малады. Затым у яго ў руках чорны партфель. Ён не расстаецца з ім. Дарэчы, вас не трывожыць, пан оберштурмбанфюрэр, што Шварцбрук накіраваўся адразу ў такое людное месца, як „Мядзведзь", а як жа канспірацыя?

— Франтавіку можна многае дараваць, Лібель, вы забываеце, што гэта баявы афіцэр. Урэшце, ён адправіцца ў рускі тыл. А гэта больш складана, чым заехаць у „Мядзведзь".

— Усё-такі ў мяне мала надзеі, — уздыхнуў Лібель і павярнуў машыну ў цёмны завулак.

— Куды гэта вы? Нам трэба прама, — сказаў Клец.

— Там закрыт праезд. Усё гэтыя праклятыя бамбёжкі!

Толькі яшчэ праз гадзіну, пасля доўгіх блуканняў па вуліцах, фургон Лібеля спыніўся, нарэшце, ля цёмнага пад'езда кабарэ „Мядзведзь".

Кабарэ дажывала свае апошнія ночы. З наступнага тыдня па загаду міністра прапаганды Гебельса ўсе кабарэ і тэатры Берліна закрываліся. Таму ў той вечар у „Мядзведзі" было асабліва людна.

Ужо ў вестыбюлі Лібель адзначыў пра сябе, як змяніўся Клец. Куды падзелася яго звычайная маруднасць? Ноздры пераблітага носа былога шпіка расшырыліся. Ён быў падобны на мацёрага ганчака, які ўзяў след.

— Хадземце проста ў залу, — ціха сказаў ён Лібелю. — Гараж ад нас не ўцячэ!

Іаахіма Клеца не трэба было вучыць, як дзейнічаць у такіх абставінах. У сваім жыцці ён правёў нямала аблаў у такіх дамах. І хаця чалавек, якога ён шукаў, відаць, не збіраўся ўцякаць або супраціўляцца, абстаноўка прымусіла яго адчуць знаёмы азарт.

Першае ж пытанне, якое ён задаў старшаму кельнеру, прымусіла таго прагладнуць ветлівую ўсмешку.

— Дзе тут запасны выхад?

— Вунь там, пан оберштурмбанфюрэр, — напаўголасу адказаў старшы кельнер, і на твары яго з'явілася кіслая міна. „Божа мой! Зноў аблава. У такі вечар!".

— Ідзіце і станьце там. Загадайце толькі пасля гэтага нумара даць поўнае святло ў зале. І пры святле — самы баявы нумар праграмы, зразумела?

Кельнер пайшоў выконваць загад. Клец і Лібель аглядалі залу.

(Працяг будзе)

ТРЫБУНА чытачоў

АБ СПІЧКАХ

Спічкі — гэта вёска, якая ляжыць у гміне Орля, Бельскага павету. Налічвае яна каля 80 гаспадарак, а жыхароў у вёсцы — 300 асоб. У Спічках яшчэ мала мураваных дамоў. У большасці выпадкаў драўляныя, крытыя дахоўкай. Некалькі дамоў маем яшчэ крытых саломай. Гэта хаты старых людзей. З году ў год прыбывае вёсцы тэлевізараў. Год таму назад пабудавалі тут злеўню малака, адрамантавалі краму і паставілі ў ёй новую прадаўшыцу, якая вельмі добра абслугоўвае кліентаў.

З дарогай, якая вядзе ў Спічкі, не ўсё ў парадку, хоць людзі яе чынам крыху падладзілі. Летам — яшчэ можна па ёй ехаць, але вясной, калі растане снег, тады нават ісці цяжка. Найгорш даводзіцца самым малодшым — школьнікам. Яны ўстаюць рана і гэтай дарогай ідуць у школу ў Парцава.

У Спічках першы год існуе футбольная каманда, якая разыгрывае матчы з суседнімі вёскамі. Пачаткова нам не вязло. Праігравалі мы ўсе матчы па парадку: з Парцавам 0:4, з Крывою 0:5, з Міклашамі 1:5. Праігравалі, але не здаваліся. У канцы чэрвеня адбыўся матч з Орляй — наймацнейшай камандай у гміне, якая не праіграла дагэтуль ніводнага матча. Ужо ў першай палавіне нашы хлопцы гралі заўзята і ўбілі праціўніку 4 голы, а грачы з Орлі — ніводнага. І так Спічкі перамаглі 4:2.

Васіль Асеннік
Спічкі

КОРАТКА ПРА ПРАЦУ Н. і Ю. ЯКАНЮКОЎ

Даволі ўжо доўга на станцыі Вітава працуе касіршай Ніна Яканюк. За сваю сумленнасць і прыемныя адносіны да людзей яна заваявала сабе пашану і любоў усіх. Людзі прывыклі да сваёй касіршы Ніны, як да роднай, і кажуць, што не замянілі б яе на нікога іншага.

Ніна дакладная ў працы, ветлівая да людзей. А калі людзі каго хваляць, гэта сапраўды высокая ўзнагарода. Муж Ніны — Юры Яканюк таксама працуе на станцыі ў Гайнаўцы на адказнай рабоце. Таксама карыстаецца даверам і пашанай у свайго начальства.

АКТЫВІСТЫ БГКТ

Серафіма Кердэлевіч, вучаніца беларускага ліцэя ў Гайнаўцы, салістка школьнага хору і актывістка БГКТ.

Фота **В. Буры**



ДОМ

Ужо 28 год
прайшло,
як мы пачалі
будаваць дом,
спачатку толькі
фундаменты
моцныя, каб ніхто
не змог
іх знішчыць,
потым рос
з дня на дзень,
з году ў год
дом — праца
мільёнаў людскіх рук.
Ідуць гады,
а мы
усё будуем
супольна дом,
рука ў руку
пэгла за цэглай,
аж вырасце
такі,
што ніводная бура
ані гром
не зможа яго
збурыць.

Ніна Матысюк
Гайнаўскі беларускі ліцэй

СВЯТА АДРАДЖЭННЯ

З выпадку нацыянальнага свята ПНР у Грэдалях адбыўся гарцэрскі „касцёр". Гарцэры з Грэдалёў у рамах нялагернага лета падрыхтавалі цікавую праграму. Весела палаў касцёр, а са сцэны плылі задушэўныя мелодыі і гумарэскі. На „касцёр" прыйшло многа людзей. Яны білі брава ўсім выканаўцам.

Наглядальнік

МАЛАДЫЯ З ЛУКІ ПАМАГАЮЦЬ

У вёсцы Лука, у Гайнаўскім павеце жыве самотна з малымі дзяцьмі Валянціна Камажэўская. Яна гаспадарыць на 6 га зямлі. І вось прыйшло жніво, а з ім асабліва цяжкая праца. І тут жанчыне дапамаглі гурткі БГКТ і ЗСМВ у вёсцы. Васіль Харкевіч даў каня, а Сяргей Кавальчук — каня і касілку. Маладыя з абодвух гурткоў працавалі пры ўборцы збожжа. А вось яны: Яўгень Харкевіч, Анатоль Самоцік, Іван Анчутка, Аня Лаўнічук, Галіна Саўко, Ірэна і Мірыслава Бура, Ірэна Харкевіч, Раіса Лобач, Галіна Новік, Галіна і Аліна Харкевіч, Раіса Каральчук — клубовая з мясцовага клуба „Рух", Галіна і Міраслаў Лобач, Міхась Трахімчук, Галіна Стоцкая, Міраслава Новік, Яўгень Бялецкі.

Такая грамада за паўдня сабрала збожжа. Маладыя з Лукі зрабілі добры ўчынак, здаючы экзамен пашаны да чалавека і працы.

В. Бура

АКЦЫЯ ГАРЦЭРАЎ

Прыйшлі канікулы, а разам з імі сенакосы і жніво. Жыхары нашага пасёлка — Белавежы доўга думалі над тым, як запэўніць добрую апеку на час працы сваім дзецям. Памаглі ім у гэтым гарцэры, якія арганізавалі акцыю NAL (неабазовая летняя акцыя). Яшчэ ў час школьнага года многія гарцэры прайшлі курсы і цяпер яны займаюцца дзецьмі, якія нікуды не паехалі. Бацькі спакойна могуць працаваць у полі.

К. Т.



ДАРАГОЕ „СЭРЦАЙКА"!

Я працую ў горадзе, а бацькі мае жывуць на вёсцы. Амаль год хаджу я з дзяўчынай, якая працуе ў той жа ўстанове, што і я. Спадабалася мне адразу, як толькі прыйшла да нас працаваць. Прыгожая, скромная. Пасля некалькіх нашых сустрэч я даведаўся, што Аня разведзеная. Яна мне сама аб гэтым сказала. З мужам жыла нядоўга. Як кажа, мала знала яго. Аказалася, што жыць з ім немагчыма — п'яніца і гультай. Прабавала і сяк і так, урэшце падала на развод. Да гэтай пары, а гэта ўжо шэсць гадоў, жыла адна. Адразу я разгубіўся, не ведаў, што рабіць. Але вырашыў хадзіць з ёй далей, пазнаць яе бліжэй. Мы ж разам працавалі і я бачыў яе вельмі часта. І вось вывад: кахаю яе і яна мяне таксама. Маем намер у бліжэйшы час пажаніцца. Але хачу я з Аняй паехаць да бацькоў. Яны яшчэ яе не бачылі і не ведаюць, што яна разведзеная. Баюся сустрэчы з імі. Я ж павінен ім аб усім сказаць. Ці не вынікнуць з гэтага якія прыкрасці? Бо на вёсцы, ды і не толькі на вёсцы, людзі нейк антыпатычна да разведзеных адносяцца. Парай, „Сэрцайка", як мне паступіць?

Аляксей з С.

Аляксей! Сапраўды, яшчэ на вёсцы, і ў горадзе „разведзены" ці „разведзеная" ўспрымаецца як штосьці дрэннае. Па сутнасці ў вельмі многіх выпадках развод з'яўляецца проста неабходным. Гэта адзіная магчыжасць пазбыцца мужа-п'яніцы, гультая, з якім трэба было б мучыцца цэлае жыццё. Развод дае магчымасць у будучыні, паступаючы развважна, звязаць сваё жыццё з іншым, вартасным чалавекам. А табе, Аляксей, раю папярэдзіць бацькоў. Паедзь перш сам. Скажы аб усім. Калі будуць супярэчнасці — старайся выясніць бацькам, а потым паедзеш з Аняй. На заканчэнне жадаю вам усяго найлепшага ў новым жыцці.

„Сэрцайка"

ПАРТЫЗАНСКАЯ СУСТРЭЧА

У ліпені ў Мілейчыцах адбылася сустрэча насельніцтва з былым камандзірам партызанскага атрада „За Радзіму" Рыгорам Караваем і трыма партызанамі: Пятром Караваем, Мікалаем Бартнічуком і Рыгорам Манцюком, якія ў час фашысцкай акупацыі змагаліся за свабоду ў ваколіцах Мілейчыц, станцыі Чаромуха, Мельніка і іншых мясцовасцей Беласточчыны.

Сустрэча была арганізавана гмінным камітэтам ПАРП. Прыйшло многа актыву, былых сувязных партызанскага атрада. Сустрэча прайшла ў цёплай сяброўскай атмасферы.

С. Крэйза
фота аўтара



Выступае былы камандзір партызанскага атрада „За Радзіму" Рыгор Каравай.

Няслаўная хроніка

■ У вёсцы Хітра Гайнаўскага павету згарэлі тры клуні, ужо з сёлетнім сенам і сельскагаспадарчымі машынамі. Агульная страта трох гаспадароў — 220.000 зл.

■ У вёсцы Адрынкі Гайнаўскага павету згарэў ад маланкі хлеў з жывёлай. Страты Язэпа Асташэўскага — 35.000 зл.

■ У вёсцы Камень Гайнаўскага павету згарэла клуня Івана Сегеня, страты — 45.000 зл.

■ У вёсцы Паўлы Беластоцкага павету згарэла клуня, сельскагаспадарчыя прылады і салома гаспадара Пятра Садоўскага, страты — 40.000 зл.

■ У вёсцы Альхоўка, Гайнаўскі павет, каля паўлудня ўтапіўся ў студні 3-гадовы Веслаў Раманчук, сын Уладзіміра. Бацькоў у той час не было дома.

У АДКАЗ НА НАШУ КРЫТЫКУ

Адказвае Акруговая малачарская спулдзельня ў Гаўнаўцы:

W związku z ukazaniem się artykułu na łamach Waszego pisma p.t. „Kłopoty wsi Kotówka", w którym między innymi poruszona jest sprawa zlewni mleka w Kotówce, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Hajnówce wyjaśnia:

Zlewnia mleka we wsi Kotówka znajduje się w budynku prywatnym, adaptowanym od osoby prywatnej i w związku z tym nie możemy w tym budynku przeprowadzić żadnego remontu.

Budynek ten nie odpowiada wymogom sanitarnym, a w świetle nowych przepisów i po remoncie nie stwarzałby warunków sprzyjających do przyjmowania mleka (brak kanalizacji, 1 pomieszczenie, brak wody bieżącej). Zlewnię mleka pozostawiamy tam tylko na prośbę mieszkańców, gdyż jest możliwość zorganizowania zbiorowej dostawy mleka, opłacanej przez O.S.M. do zlewni w Dubinach, odległej od Kotówki o 3 km.

O.S.M. w Hajnówce dołoży starań z wyszukaniem placu pod budowę typowej zlewni mleka i w roku 1974 zaplanujemy budowę tej zlewni w Kotówce.

Do wiadomości:
Sołtys wsi Kotówka
Podpisał:
Prezes Zarządu
inż. A. Pryzowicz

W odpowiedzi na pismo Waszej Redakcji z dnia 2.06.73 r. w sprawie kłopotów wsi Kotówka uprzejmie informuję, że problemy tam poruszone zostały omówione na zebraniu w dniu 28 czerwca 1973 r. i postanowiono załatwić je w sposób następujący:

— odnośnie drogi Kotówka-Dubiny zalecono dla PZDL jej remont na odcinku 1 km od wsi Kotówka. Kółko Rolnicze w Nowosadach da transport, a mieszkańcy wsi wyjdą do czynu, taki jeden czyn był już organizowany;

— odnośnie świetlicy postanowiono ją umieścić w budynku opuszczonym Ob. Cyryla Plewy. Ustalono dwa warianty: 1. mieszkańcy wsi (młodzież) sami dokonają remontu budynku, a wniesiony koszt zostanie odliczony z czynszu dzierżawczego. 2. Właściciel dokona remontu sam i przekaże budynek na świetlicę;

— Zlewnia mleka może mieścić się dalej w tym samym pomieszczeniu, co jest obecnie;

— Odnośnie połączenia telefonicznego, na interwencję Urzędu Gminy wieś otrzymała nocne połączenie;

— Wobec powyższego należy stwierdzić, że przy dobrych chęciach mieszkańców, kłopoty wsi Kotówka zostaną w najbliższym czasie rozwiązane.

Naczelnik Gminy
Jerzy Bujnowski.

Ад рэдакцыі. Дзякуем за адказ. Думаем, што пакуль будзе пабудавана новая злеўня, жыхары Катоўкі скарыстаюць з магчымасці калектыўнай дастаўкі малака. Солтыс павінен прасачыць за гэтай справай.

наша ПОШТА

Іван Грыгарук С. К. Клейнікі. Вершы дайшлі. Будзем друкаваць.

К. Т. Адказваем па чарзе: інфармацыі пра цікавых людзей трэба даваць як найхутчэй, песня па заяўцы будзе надрукавана, „Зорка", на жаль, не плаціць сваім аўтарам, у рубрыцы „Кіно" ўжо ёсць Белавежа, прысланыя інфармацыі добра выйшлі, польска-беларускі слоўнік можаш атрымаць, пішучы па адрасу: Księgarnia nr 18. Białystok ul. Kilińskiego 10 (za zaliczeniem pocztowym) каштуе 20 зл.

КІНО

ГАЙНАЎСКІ ПАВЕТ

Белавежа

„Przemiana" (franc.), 14—15. „W cieniu gilotyny" (CSRS), 16—17. „Pojedynek rewolwerowców" (USA), 18—19.

Чаромуха

„Jedna z tych rzeczy" (duński), 14—15. „Mijają dni" (jugosł.) 18—19.

Кляшчэлі

„Bandą Asa Kier" (rumuński), 14—15. „Uciekaj i daj się złapać" (węgierski), 16—17. Walter broni Sarajewa" (jugosł.), 18—19.

Нарва

„Na krawędzi" (polski), „Bez wyraźnych motywów" (franc.), 15—19.

Чыжы

Szczęście Anny" (radz.), „Czarodziej Fablo" franc.), 15—19.

Дубічы Царкоўныя

Dziewczyna inna niż wszystkie" (włoski), „Hełm Aleksandra Macedońskiego" (radz.), 15—19.

Арэшкава

„Czym mogę służyć" (czeski), „Gniewna podróż" (bułg.), 18—19.

БЕЛЬСКІ ПАВЕТ

Орля

„Małżeństwo" (franc.), „Poślizg" (polski) 15—19.

Райск

„Sokoły" (węgierski), „Kozacy" (radz.), 15—19.

БЕЛАСТОЦКІ ПАВЕТ

Гарадок

„Historia jednego myśliwca" (polski), 18—19.

Міхалова

„Posłaniec" (ang.), 14—15. „Tino Rinelt porwany" (NRD), 16—17. „Księżniczka Czardasza" (węgierski), 18—19.

САКОЛЬСКІ ПАВЕТ

Шудзялава

„Śledztwo w sprawie obywatela poza wszelkim podejrzeniem" (włoski), „Na szlakach wojennych przygód" (czeski), 15—19.

СЯМЯЦІЦКІ ПАВЕТ

Нурэц

„Dziewczyna na rozdrożu" (bułg.), 14—15. „Grubasek" (czeski), 16—17. „Z tamtej strony tęczy" (polski), 18—19.

Мельнік

„Unkas — ostatni Mohikanin" (rumuński), 14—15. „Śladami czarnowłosej dziewczyny" (jugosłwiański), 16—17. „Motyle" (polski), 18—19.

Ніва

Organ Zarządu Głównego Białoruskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego. Wydawca: Białostockie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa-Książka-Ruch". Redaguje Kolegium. Adres Redakcji: Białystok, ul. Wesołowskiego 1. Numer przy przesyłkach pocztowych: Redakcja tygodnika „Niwa", Skr. poczt. 281, 15-950 Białystok. Telefony: Redaktor Naczelny i Sekretarz Redakcji 2-10-33, publicyści 2-32-41 do 45 (centrala). Cena prenumeraty krajowej: rocznie: 28,80 zł, półrocznie: 14,40 zł, kwartalnie: 7,20 zł. Prenumeraty przyjmowane są do dnia 10 każdego miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Prenumeraty na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują Urzędy Pocztowe oraz listonosze. Można również wpłaty na prenumeratę indywidualną dokonywać na konto I Oddziału Rejonowego „Ruch" w Białymstoku 150-6-161. NBP I OM Białystok. Na odwrocie blankietu należy podać okres prenumeraty i tytuł zamawianego pisma. Wszystkie instytucje państwowe i społeczne w miastach, zamawiają prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem Oddziałów i Delegatur RSW „Prasa-Książka-Ruch". Pozostałe — mające siedzibę na wsi lub w innych miejscowościach, w których nie ma Oddziałów i Delegatur zamawiają prenumeratę za pośrednictwem Urzędów Pocztowych. Prenumeratę na zagranicę przyjmuje: RSW „Prasa-Książka-Ruch", Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych, Wronia 23, 00-840 Warszawa. Konto PKO Nr 1-6-100024. Cena prenumeraty dla zagranicy jest wyższa od prenumeraty krajowej o 40 proc. Nr indeksu 36911

BZGraf. Nakład 6769 K-1

МАНАЛОГ ДРОБНАГА ХУЛІГАНА

Вось жа ёсць між нас нахабы,
як мой шваґра даўганосы,
напаіў мяне, як жабу,
і пусціў на волю лёсу.
Між дамоў я, як між соснаў,
лазіў доўга па завулках.
Біць больш ногі невыносна,
на асфальце ж легчы —
мулка.
Пацікавіўся ў дзяўчыны,
дзе б прысесці ці прылегчы,
а яна
без дай прычыны
адхіснулася — ды бегчы.
Сыпануў я той дурніцы
слоўцаў з перцам наўздагонку,
хай занадта не баіцца,
бо камусьці ж будзе жонкай.
Да прахожага звярнуўся,
запытаў, ці ёсць запалкі,
ён жа, злыдзень, агрызнуўся:
— Вам бы, — кажа, —
добрай палкі.
Я ж таксама гонар маю,
не зважайце, што пад мухай,
за пінжак хамла хапаю
і без лішніх —
аплявуху!
Ды прамазаў ненарокам,
моцна выцяўся з размаху
аб асфальт плячом і бокам,
бо той тып
прысеў са страху.
Што рабілася са мною,
разумееце вы самі.
Раптам штосьці за спіною
зарыпела тармазамі.
— Дзе твае, скажы мне, вочы! —
Мне шафёр з гарачкі кінуў. —
Жыць, відаць, зусім не хочаш!...
Я ж тым часам —
у машыну.
Сеў культурненька.
Вядома,
павітаў усіх за ручку...
Пасажыр адзін другому
штосьці меле
не па-людску.
Я сваёй рукою дужай
за плячо трасу шафёра,
раю:
— Выкінь ты іх, дружа,
хай пры мне тут не гавораць.
І шафёр мне:
— Калі ласка,
ля міліцыі спынюся...
Выйшла нейкая няўвязка,
бо я сам там апынуўся.
Сам ніяк не разумею,
вінаватым стаў чаго я,
толькі даў зарок сабе я:
больш да шваґра —
ні нагою.

Літаратурны запіс
Пятра Сушко

Чаго ў спорце не бывае!

НАЎКА

ЦІ САМ

Выкладчык: — Вы самі рашылі гэту задачу?
Студэнт: — Не, пры дапамозе дзвюх невядомых.

ЛЕПШАЯ ПАРАДА

— Быў я ўжо ў двух урачоў, — скардзіцца знаёмы медыку. — Адзін параіў як мага больш хадзіць, а другі — лячыцца на курорце. Што ж мне рабіць?
— Ідзіце на курорт пехатою.

ЧАМУ?

Джона прызвалі на ваенную службу. На камісіі спыталі, які род войск ён хацеў бы выбраць.
— Я хацеў бы служыць на флоце, — адказаў Джон...
— Цудоўна! Будзеце служыць на падводнай лодцы.
— Ні ў якім выпадку!
— Але чаму ж?
— Таму, што я прывык спаць з адкрытай фортачкай!

„Электронная" гадалка.

ПРАДБАЧЛІВАСЦЬ

— Навошта ты завязаў сваім курам вочы? — запыталася суседка ў Сымона Калупайчыкава, які лічыў сябе вельмі кемлівым гаспадаром.
— Я буду зараз сеяць ячмень, — адказаў той. — Дык вось нявартa, каб яны гэта бачылі.

НОВЫЯ ПАТЭНТЫ

Зубная шчотка для тых, у каго толькі каранікі.

ГУМАР З

ЧАМУ НЕ ХОДЗІШ

— Чаму гэта, куме, не ходзіш у царкву? Як табе не брыдка?
— О то ж мая жонка, як прыйдзе свята, заўсёды крычыць на мяне за гэта, але я праз крык не магу пачуць, калі зазвоняць.

...Ён заўсёды хацеў быць першым, і перш за ўсё ў чарзе.

...Пяты турыст у палатцы, разлічаны на чацвярых, называў сябе звышчалавекам.

ГУЛЬНЯ

За сталом гуляюць у даміно: Іван Пракопавіч, загадчык базы, і кладаўшчык Федзя. Іван Пракопавіч — тоўсты, з чырвоным тварам. Федзя — худы. Іван Пракопавіч час ад часу слініць пальцы, Федзя — круціць валасы.

Трэці раз выйграе загадчык, і Федзя лезе пад стол, як і было дамоўлена перад пачаткам гульні. Іван Пракопавіч гучна смяецца:
— Ну і дзівак ты, Федзя, я такіх яшчэ не бачыў. Прайграць тры разы запар! Скажы каму — не паверыць. Пад стол, дружа, пад стол, родненькі!

Потым гульня пачынаецца зноў. Чырвоны твар Івана Пракопавіча раптам зрабіўся сіні — партыю выйграў Федзя.
— Прашу, — кажа павесялелы кладаўшчык, — пад стол, Іван Пракопавіч! Пад стол!
Загадчык злуе.
— Які ж ты ўсё-такі чалавек, Федзя! Не ведаў! Я павінен лезці пад стол? Думаў — ты сапраўдны чалавек.
— Прабачце, Іван Пракопавіч, але ж гэта гульня. Тут законы для усіх аднолькавыя.
— Аднолькавыя?! Між іншым, калі ў цябе дзесьці згубіўся мяшок з цукрам, я цябе не пакараў. Памятаеш? Ну, дык што, лезці мне пад стол?
— Як хочаце, Іван Пракопавіч, воля ваша, — адказвае Федзя.
— Так бы адразу. А то-лезь! Хе-хе!...
Гульня ў даміно працягваецца.

А. Палеўскі

ВЕРНЫ СРОДАК

— Ты ведаеш які-небудзь сродак ад кахання з першага позірку?
— Але, глянуць другі раз!

МІНІБАЙКІ

ШТО Ў ЛЕСЕ ТВОРЫЦЦА!...

Заяц выступіў на сходзе:
— Што ў нас у лесе творыцца? Некаторыя жывёліны вядуць сябе, як дзікія звяры: Ліса, напрыклад, задзірае куроў, Воўк задзірае авечак, Леў — павінен быць прыкладам — а ён таксама сяго-таго задзірае. Трэба ж прыняць меры!
Прынялі меры: задралі... Зайца. Няхай хоць ён нікога не задзірае.

ДЗВЕ БЛЫХІ

Першая блыха праскакала за справаздачны перыяд дваццаць кіламетраў, а другая блыха — адзін. Першую блыху пахвалілі ў газетах, а другую — пад ногац.
Але трэба ж, таварышы, улічваць прыродныя ўмовы: другая блыха скакала на супясчаным грунце, а першая блыха скакала на кані.

М. Азаў, Ул. Ціхвінскі

Куды падацца?

ПЕСНІ ПА ЗАЯЎКАХ

Па просьбе Лідзіі Лісоўскай з Бялявіч Беластоцкага павету змяшчаем песню з рэпертуару Збігнева Вадэцкага

MUSZLA

Poszukaj muszli nad brzegiem morza
w brunatnych algach zielonej wodzie
Nadejdzie chwila gdy dojrzysz wreszcie
choć taka chwila nie zdarza się co dzień
Więc weź tę muszlę i niech ją osuszy
wiatr, który dziewcząt włosy rozwiewa
Gdy w ciepłe lata ze snu obudzony
wraz z tobą nieśmiało zaśpiewa
nieśmiało zaśpiewa

Że znajdziesz la la
mnie znowu la la
zatrzymasz la la
przy sobie la la
że niebo la la
błękitne la la
zakocha la la
się w tobie la la

potem muszlę zabiorę ze sobą
do domu w Kielcach, Warszawie czy Łodzi
I uśnie w cieniu pożółkłych firanek
zszarzeje w kurzu na starej komodzie.
Lecz przyjdzie chwila gdy dojrzysz ją znowu
i weźniesz w dłonie jak kiedyś na plaży
Wspomnieniem lata ze snu obudzona
wraz z tobą nieśmiało, nieśmiało zaśpiewa.

Że znajdziesz la la...

Без слоў.

ДАВЕДАЎСЯ

Адзін паэт паслаў па пошце ў часопіс паэму „Чаму я жывы?" і атрымаў яе назад з прыпіскай рэдактара: „Таму, што вы паслалі яе па пошце".

ПРЫНЁС РАДАСЦЬ

Прыходзіць адзін лекар да свайго калегі і кажа:
— Ты ведаеш, я кідаю медыцыну і пераходжу на пісьменніцкую работу. Мне здаецца, што там я прынясу людзям больш радасці.
— Ды ты і так ужо прынёс вялікую радасць людзям тым, што пакінуў лекарскую работу! — адказаў калега.

БЛЫТАНІНА

Сусед спытаў суседа:
— Дзе начуюць твае куры?
— Напэўна, дома, — адказаў той.
— А з маімі нейкая блытаніна — я праз дзень па курыцы рэжу, а іх усё дзесяць.

КУРЁЗЫ

АРАМАТ ІМЯ

У жыхароў Гавайскіх выспаў часта сустракаюцца вельмі рамантычныя і пышныя імёны. Часта яны складаюцца з некалькіх слоў. Але адзін уласнік гасцініцы ў Ганалулу пабіў усе рэкорды. Сваю дачку ён назваў імем, якое ў перакладзе абазначае: „Безліч цудоўных кветак, што расцвітаюць у далінах Гавайскіх выспаў, напаўняюць паветра сваім араматам".

У КАГО ДАЎЖЭЙШЫ НОС?

Дагэтуль лічылася, што уласнікам найзнакамітшага носа быў Сірана дэ Бержарак.

Але нядаўна жыхары італьянскага горада Пармі вырашылі пакончыць з суб'ектывізмам у насалогіі. Для гэтага адбыўся конкурс насоў. Тытул караля насоў здабыў Лівіна Тэнкаці. Яму выдалі дыплом, у якім сказана, што: „даўжыня яго шляхетнага носа ад пераносіцы да кончыка складае сем з палавінай см. і ён выступае наперад на пяць см".

ХВОРЫ АДЛУЧЫЎСЯ Ў БАНК

Гэта здарылася ў бальніцы італьянскага горада Бергама. Непрыкметна для персаналу адзін з пацыентаў пачаў без дазволу хадзіць у горад. Аднойчы, прабыўшы там гадзіны дзве, ён вярнуўся ў палату і спакойна лёг на свой ложак. А праз некаторы час у клініку прыйшла паліцыя і зацікавілася гэтым хворым. „Недысцыплінаваны" пацыент аказаўся... прафесіянальным узломшчыкам. За час апошняй двухгадзіннай прагулкі ў горадзе ён здолеў аграбіць банк, прыхапіўшы з сабой каля трох мільёнаў лір. Да заканчэння лячэння пацыент-грабежнік пераведзен у турэмную бальніцу.

Смейся з намі

Нянавісць каменняў за пазухаю не апраўдаеш любоўю да мінералогіі.